Jaargang 112. Vrijdag, 24 Junij 1853. No. 50.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De **COMMISSARIS** des **KONINGS** in de Provincie *Groningen* brengt bij deze ter kennis van het Publiek, dat, volgens ingekomen berigt van den Heer GENERAAL-MAJOOR-INSPECTEUR der FORTIFICATIE-INSPECTIE te *Utrecht*, de **SCHEEPVAART** onder den GEMETSELDEN BOOG liggende in den Hoofdwal der Vesting *Groningen*, welke afgebroken zal worden, zal zijn **GESTREMD van den 4den Julij e.k. tot den 4den Augustus daaraanvolgende.**

GRONINGEN, 23 Junij 1853.

De Commissaris des Konings voornoemd:
J. A. VAN ROIJEN.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele inschrijving, aan te besteden:

1) Het **DRIEJARIG ONDERHOUD** van den **WAL** en **KAAIJING** langs de Hoofdvaart van *Zuidbroek* naar de *Scheenda* en van de KAAIJING en den TREKWEG langs de Hoofdvaart van de *Eexta* naar *Winschoten*.

2) Het **DRIEJARIG ONDERHOUD** van den WAL langs de Hoofdvaart van *Foxham* naar *Zuidbroek*.

3) Het **HERSTELLEN** van **METSELWERKEN** aan de WALMUREN, BOGEN, ENZ. aan het Zuiderdiep, en wel voornamelijk aan het gedeelte gelegen aan de Westzijde van den Haddingeboog, Zuid- en Noordzijde.

4) **IDEM** aan de WALMUREN aan de Zuider- en Noorderhavens, van Apoortenboog tot Kijk-in't-Jatsboog, met uitzondering van de Muurwerken der Sluis en Draaibrug.

De Voorwaarden dezer Aanbesteding zullen, van heden, ter Secretarij ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De op zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, *voor ieder perceel* afzonderlijk in te dienen, en ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op DONDERDAG den 30sten Junij 1853 aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan de laagste Inschrijvers, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op VRIJDAG den 1sten Julij 1853, des voormiddags te 10 uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 16 Junij 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

LOTING VOOR DE SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, — gezien hebbende art. 10 en 11 der Wet van den 11den April 1827 (*Staatsblad* no. 17), alsmede art. 11 van Zijner Majesteits besluit van den 21sten Maart 1828, houdende reglementaire bepalingen tot invoering dier Wet;

Gezien het besluit van den Heer Commissaris des Konings in deze Provincie, van den 8sten Junij 1853, no. 3 (*Provinciaal Blad* no. 70), nopens de Loting voor de Schutterijen in dit jaar, in onderscheidene Gemeenten in deze Provincie, —

Brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat gedachte **LOTING** in deze Gemeente zal plaats hebben in het *Raadhuis* dezer Stad, op WOENSDAG den 29sten Junij 1853, des voormiddags te 9½ uur.

Burgemeester en Wethouders voornoemd herinneren de belanghebbenden wijders, dat bij het 11de art. der bovengemelde Wet van den 11den April 1827 bepaald is, dat zij, die verhinderd mogten worden in persoon bij de Loting te zijn, zich aldaar door een' Gemagtigde kunnen doen vertegenwoordigen, of dat, geen Gemagtigde aldaar verschijnende, de Loting zal geschieden door een der Leden van de Commissie van het Gemeente-Bestuur, onder wier opzigt de Loting plaats zal hebben, en dat bij gedachte Loting aanteekening zal worden gehouden van de redenen tot vrijstelling, die de ingeschrevenen zullen vermeenen, krachtens art. 3 en 86 der Wet, te kunnen aanvoeren; waarom het voor hen, die zoodanige redenen tot vrijstelling meenen te kunnen opgeven, van belang is, in eigen persoon, of door het zenden van een' met hunne omstandigheden wel bekenden gemagtigde, bij de Loting tegenwoordig te zijn.

Eindelijk worden de ingeschrevenen verwittigd, dat de Alphabetische Lijst, waarop de namen der ingeschrevenen zijn gebragt, voor de belanghebbenden ter visie zal liggen ter Secretarij dezer Gemeente, op Dingsdag aanstaande, den 28sten Junij, des voormiddags van 9 tot 12 uren, en des namiddags van 4 tot 6 uren.

En opdat deze kome ter kennis van een' iegelijk, die zulks mogt aangaan, zal dezelve worden geplaatst in de *Groninger Courant*, en aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 20sten Junij 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Namens **CURATOREN** van het *STEDELIJK GYMNASIUM* te *Groningen*, heeft de ondergeteekende de eer bekend te maken, dat het **EXAMEN** der **LEERLINGEN** van genoemd Gymnasium zal plaats hebben op MAANDAG, DINGSDAG en WOENSDAG den 27sten, 28sten en 29sten Junij aanstaande, in de GROOTE GEHOORZAAL van het GYMNASIUM, en dat ter zelfder plaats op ZATURDAG den 2den Julij, des morgens te elf uur, de **OPENBARE PROMOTIE** en **PRIJSUITDEELING** zal gehouden worden. — Tot bijwoning van beiden worden alle voorstanders van beschaving en wetenschap minzaam uitgenoodigd.

Men stelt zich voor, zoo veel mogelijk de navolgende orde bij het Examen in acht te nemen.

Eerste Klasse: Maandag 9—11½, 6—7½.
Tweede Klasse: Maandag 12—2, 3½—6.
Derde Klasse: Dingsdag 9—11½, 3½—5½.
Vierde Klasse: Dingsdag 12—2, 5½—7½, Woensdag 9—10.
Vijfde Klasse: Woensdag 10—2, Woensdag 3½—4.
Zesde Klasse: Woensdag 4—7½.

GRONINGEN, 23 Junij 1853.

De Rector van het Stedelijk Gymnasium:
Mr. J. A. SCHNEITHER.

RAADSVERGADERING,
Zaturdag den 25sten Junij 1853, des voormiddags te 11½ uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

BATAVIA, 27 April.

Bij besluit van den gouverneur-generaal, van den 12den dezer, is bepaald, dat tot het geven van onderwijs zijn onbevoegd allen, tegen wie uitgesproken is een vonnis, hebbende kracht van gewijsde, houdende veroordeeling tot eene lijf- of onteerende straf of tot eene straf, wegens eene daad, strijdig met de zeden, of waardoor de algemeene achting en het algemeen vertrouwen verloren gaan. In geval van twijfel of geschil over de toepassing van dit beginsel, wordt beslist door den gouv.-generaal.

— Bij een nieuw vastgesteld reglement op de logementen, koffijhuizen, tapperijen, enz., op Java en Madura, is onder anderen bepaald:

De logementen, herbergen, koffijhuizen, spijshuizen, tapperijen en andere openbare huizen, bestemd voor huisvesting en voeding, spel en vermaak, of den verkoop van sterken drank in het klein, staan onder bijzonder toezigt der politie. Geen dezer bedrijven mag uitgeoefend worden, zonder vergunning van het hoofd van het gewestelijk bestuur, geschreven op een zegel van *f* 10 tot *f* 100, ter keuze van dien ambtenaar. De eenmaal verleende vergunning kan door het hoofd van het gewestelijk bestuur worden ingetrokken. Geene personen mogen in deze huizen in dienst genomen worden, zonder bij de politie geregistreerd te zijn. Geene uithangborden mogen voor deze huizen geplaatst worden, zonder dat de inhoud der opschriften door het hoofd van het plaatselijk bestuur zij goedgekeurd. De ingang van deze huizen moet des avonds verlicht zijn. Dobbel- en hazardspelen zijn in al deze huizen verboden. In de tapperijen mag sterke drank niet anders verstrekt worden, dan tegen gereed geld.

— De gouv.-generaal, in aanmerking nemende de noodzakelijkheid van maatregelen, om beter tegen te gaan het misbruik van sterken drank, onder zekere klasse van ingezetenen, heeft goedgevonden en verstaan, te bepalen als volgt:

Het is aan een iegelijk verboden, buiten de militaire kantines, aan militairen beneden den stand van officier, of hunne vrouwen, kinderen of bedienden, sterken drank te verkoopen of in winkels of warongs om niet te verstrekken. Het is verboden, sterken drank bij hoeveelheden van minder dan een half dozijn flesschen te verkoopen, elders dan in de door het plaatselijk bestuur toegelaten tapperijen.

— Door den gouverneur-generaal van Nederl. Indië is ter beschikking van den directeur der cultures gesteld de ambtenaar der 2de klasse *J. Kniphorst*; is bevorderd bij het wapen der infanterie tot luit.-kol. de majoor *L. J. Magnin*, en is op verzoek eervol ontslagen de kapitein der infanterie *J. Schummelketel.*

— Volgens de laatste berigten van Palembang, hebben de pogingen van radja *Tiang Alam*, en den als passirah ontslagen pangeran van Moeara Pinang, om de bevolking in een gedeelte der Ampat Lawang op nieuw tot verzet tegen ons gezag aan te sporen, en het opwerpen eener sterke benting, onder hunnen invloed, te Bato Berambay, den kolonel *de Brauw* doen besluiten, zich met eenige troepen derwaarts te begeven. Dit geschiedde in het laatst van Februarij j.l. en had een goed gevolg. Bij het oprukken der troepen werd de benting in allerijl verlaten; zij is daarop door de onzen vernield. Later vielen eerst de vrouw en twee kinderen van den bedoelden pangeran en vervolgens hij zelf in onze handen. Radja *Tiang Alam* nam de wijk naar het gebergte, waar hij bij het afzenden van dit berigt werd opgespoord.

AMERIKA.

HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 31 Mei.

Men schrijft uit de naburige town Holland d.d. den 24sten:

„In dit, en mogelijk in andere deelen der wereld, laat de stoffelijke welvaart zich 't best opmaken uit den prijs, dien men voor het land betaalt. Men oordeele dan over den toestand in Holland, in Wisconsin, nabij Sheboygan. In 1852 koopt *J. E—s* 120 acres land van *D. G—m*, voor 450 dollars; eerstgenoemde bouwt zich daarop eene kleine woning, en verkocht voor 400 doll. aan hout van dien grond. *J. E—s* verkoopt, na bijna een jaar eigenaar geweest te zijn, 40 acres aan *T—r*, voor 400 dollars, en nu in deze maand de overige 80 acres aan *A. B—k*, voor 1000 dollars, zoodat *J. E—s* verdiende in een jaar aan 120 acres land en zijn' arbeid daaraan 1300 dollars.

Men wijze ons eene Hollandsche nederzetting, waar zoo vele voordeelen genoten worden, en wij zeggen door dezen aan onze Hollandsche vrienden, die nog geene vaste bestemming bezitten: kómt! wij hebben ook voor u nog plaats. Wij zeggen dit te ernstiger, dewijl Duitschers zich hier beginnen te vestigen, en wij toch liever Hollanders hier zagen.

— Door de regering der Vereen. Staten is een commissaris *S. F. Leake*, van Virginië, naar de Sandwichs-eilanden gezonden, met den last, het aanbod van annexatie der eilanden niet te weigeren, indien zulks mogt vernieuwd worden.

— In de drukkerij van het N. Y. *Day Book* worden thans al de letters gezet door meisjes, en men zegt, dat zij verbazend goed met den zethaak omgaan. Hoeveel beter is dit voor haar, dan broeken te maken voor een schelling het stuk!

TURKIJE.

Er worden berigten uit Konstantinopel, de dagteekening van den 6den voerende, medegedeeld, welke inhouden, dat de Porte, niettegenstaande het geldgebrek waarin zij verkeerde, voortging met het aankoopen van wapenen en oorlogsbehoeften, welke bij de levering werden voldaan. Van welke zijde aan de Porte de daartoe noodige gelden werden verstrekt, wordt niet opgegeven.

Deze berigten maken ook gewag van misnoegen onder de bewindslieden in Konstantinopel, ter zake van de weifelende houding der Fransche en Engelsche gezanten, en meer in 't bijzonder van den laatstgemelden staatsman. De Divan had nog geene stellige verklaring kunnen bekomen van eenigen vertegenwoordiger der groote mogendheden, niettegenstaande de buitenlandsche gezanten in conferentie vereenigd waren geweest, om te antwoorden op hetgeen door *Reschid*-bassa officiëel was medegedeeld, betreffende de door Turkije tegenover Rusland aangenomene houding. Zelfs leest men in die berigten, dat de gezamenlijke gezanten tot het besluit waren gekomen, dat zij aan den Divan geen raad konden geven, en dat zij aan een hunner hadden opgedragen, daarvan *mondeling* kennis te geven aan *Reschid*-bassa.

De Oostenrijksche gezant *v. Brück* werd dagelijks verwacht.

Berigten van den 7den Junij melden, dat 2040 artilleristen per stoomboot naar Varna en Schumla zijn gezonden. De reserve was opgeroepen. Bij de bevolking was de geest van dweepzucht steeds toenemende.

— Het *Journal de St. Petersbourg* van den 31sten Mei (12den Junij), behelst eene nota dd. 30sten Mei (11den Junij) betrekkelijk de Oostersche kwestie en door het Russische gouvernement aan al zijne diplomatieke agenten in vreemde landen gerigt, ten einde elk hunner daarvan kennis geve aan het gouvernement waarbij hij is geaccrediteerd.

In deze nota protesteert het Russische gouvernement ten stelligste tegen alle plannen van overweldiging die aan hetzelve worden toegeschreven, en zegt dat de in het Oosten ontstane verwikkelingen slechts de kwestie van de Heilige plaatsen gelden. Vervolgens wordt aangetoond, dat het door den Czaar begeerde protectoraat over de belijders der Grieksche godsdienst in Turkije, hem in geenen deele kan worden betwist.

Vervolgens zegt de nota, dat Rusland, wegens de onopregte handelwijze van het Turksche gouvernement in deze kwestie, daar het aan Rusland en aan Frankrijk tegenstrijdige firmans had toegekend, ten gunste der Grieken en Latijnen, genoodzaakt is om waarborgen voor de toekomst te eischen; dat het in het laatste ultimatum van prins *Menzikoff* de eischen zoo veel mogelijk heeft beperkt; dat het aan de Porte een' termijn van acht dagen heeft toegestaan om daarop te antwoorden; dat het Russisch gouvernement bij weigering die maatregelen zal nemen welke het noodig acht, terwijl het de Turksche regering verantwoordelijk stelt voor de gevolgen, zoo de vrede van Europa daardoor in gevaar mogt worden gebragt.

De laatste tijdingen nopens de zaken van Turkije zijn van den 11den Junij, uit *Odessa*, en deelen mede, dat het vierde Russische legerkorps toen gereed stond, om over de Pruth te trekken. Het vijfde legerkorps, onder aanvoering van den generaal *Luders*, heeft bevel ontvangen om naar Ismaïl op te rukken. De prins *Gortschakoff* voert bevel over de beide legerkorpsen. Prins *Menzikoff* is benoemd tot opperbevelhebber over het geheele operatieleger en de vloot.

Van Konstantinopel zijn de laatste berigten, gedateerd den 13den Junij, en blijkt daaruit, dat toen eene Russische oorlogstoomboot het nog daar achtergebleven personeel van het Russische gezantschap afgehaald had. Er was een nieuw ultimatum van Petersburg ontvangen; de termijn van antwoord was op den 16den dezer vastgesteld. Het gedrag van prins *Menzikoff* was door den Keizer van Rusland goedgekeurd.

Met de krijgstoerustingen werd aldaar ijverig voortgegaan. De Engelsche vloot was in de Dardanellen aangekomen. De Fransche lag nog te Tenedos. — De Oostenrijksche internuntius, de heer *v. Bruck*, was in de Dardanellen aangekomen. — De koersen waren aanmerkelijk verbeterd.

In een berigt van eenige uren later, wordt de tijding der aanbieding van een ultimatissimum bevestigd.

Volgens bijzondere berigten was de Perzische prins *Mirza-Mohammed* den 7den dag te Konstantinopel aangekomen uit Teheran. Men zegt, dat hij met een bijzondere zending van wege den Shach van Perzië is belast; het Perzische hof, zegt men, is even als de Onderkoning van Egypte zeer gunstig gestemd voor Turkije.

DUITSCHLAND.

Den 18den Junij laatstleden is het huwelijk van prins *Albert* van Saksen met prinses *Karolina Wasa* te Dresden voltrokken. De Koning heeft bij deze gelegenheid aan veel veroordeelden kwijtschelding van straf verleend.

— Een paar dagen na het huwelijk van den prins *Frederik van Hessen* met de prinses *Anna van Pruissen* en terwijl de jeugdige echtgenooten zich ter rust hadden begeven, opende een man met ontblooten degen, plotseling de ledekants-gordijnen. De prinses slaakte een' gil, maar de prins, driftig opstaande, greep den man bij den kraag en riep om hulp. Eenige bedienden kwamen aansnellen en maakten zich van den man meester. Uit de instructie is gebleken, dat hij behoort tot de veldjagers, die belast zijn met het overbrengen van diplomatieke depèches. Hij zeide dat hij, meenende dat zijne bruid hem misleidde en in verstandhouding stond met een' bewoner van het paleis, om zich hiervan te verzekeren, besloten had al de kamers van het paleis te doorzoeken. De instructie wordt voortgezet en een geneesheer is belast den man gade te slaan, om den staat van zijn geestvermogen te onderzoeken.

— Onder de studenten te Göttingen ziet men trouw de collegiën bijwonen de kundige toonkunstenaar *Joachim*, concertmeester te Hannover. Hij studeert in de wijsbegeerte.

— De uit Hongarije door de Oostenrijksche regering uitgezette zendeling dr. *Schwartz*, die door de Schotsche kerk voor de zending tot bekeering der Israelieten was aangesteld, heeft, naar men verneemt, verlof bekomen, om naar Pesth terug te keeren. Dr. *Schwartz* is een Pruis van geboorte; hij was in der tijd, te Amsterdam, als zendeling werkzaam.

— De stadsraad van Turin, de gezondheid der inwoners in aanmerking nemende, heeft bevolen, dat nieuw gebouwde huizen *niet* mogen bewoond worden, dan nadat er twee zomers na derzelver voltooijing zijn verloopen. Ook mogen er geene huizen worden gebouwd lager dan 21 meters.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 18 Junij.

Het gouvernement heeft besloten, dat de herinnering aan den slag bij Waterloo niet zal worden gevierd.

— De *Times* poogt wel, maar durft niet regtstreeks ontkennen dat lord *Clarendon* van de eischen van Rusland heeft kennis gedragen. De *Press* herhaalt zijne bewering op nieuw, en voegt er bij dat *Palmerston* en *Aberdeen* het omtrent de Turksche kwestie oneens zijn. Men doodverwt *Palmerston* als hoofd van het aanstaand ministerie. Er moet heden uit Parijs alhier eene depêche zijn aangekomen, waarbij de Engelsche regering verwittigd wordt, dat het Fransche gouvernement den intogt der Russische troepen op Wallachisch grondgebied als eene oorlogsverklaring zal beschouwen, en Engeland uitnoodigt die zienswijze te deelen.

— De politie heeft gisteren twee Hollanders gevangen genomen, die bij den koperplaatdrukker *Whiteman*, in Holborn, eene plaat hadden doen maken tot het vervaardigen van Nederl. bankbiljetten. Voor dat hij de plaat afleverde, gaf hij der justitie van de hem gedane bestelling kennis.

— Het streven naar verhoogd loon wordt in Engeland zoo algemeen, dat zelf de politiebedienden te Manchester, ten getale van tweehonderd-vijftig, hun ontslag gevraagd hebben, tenzij hun loon met eenige shillings per week verhoogd wierd. Tot nog toe schenen de stedelijke overheden gezind den eisch af te wijzen en maakten zij aanstalten, om zoo goed mogelijk in de dienst te voorzien.

— Eene telegrafische dépêche uit Triëst, door de *Times* medegedeeld en gedagteekend van Woosang, den 16den April, meldt, dat de oproerige Chinezen, na Nankin den 21sten Maart te hebben ingenomen, gedwongen zijn, om de stad te ontruimen en na verloop van veertien dagen, den 6den April, op 30 mijlen ten zuiden van Nankin verslagen zijn. Vierhonderd man Engelsche troepen zijn naar Shanghaï gezonden, ter bescherming der Britsche belangen.

Van den 22sten. Er zijn berigten ontvangen uit New-York tot den 11den dezer, meldende, dat te Quebec en Montreal onlusten hebben plaats gegrepen, ten gevolge der predicatiën van *Gavazzi*. De bijstand der troepen werd ingeroepen om het oproer te bedwingen. *Gavazzi* is op de vlugt.

De groote vergadering van katoenplanters te Memphis heeft onderscheidene resolutiën aangenomen, voordeelig voor de zuidelijke staten der Unie, en heeft zich daarna geadjourneerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Junij.

De ministerraad, eergisteren te St. Cloud gehouden, heeft zeer lang geduurd. Men verzekert, dat de discussie zeer levendig is geweest en dat de Keizer het volgende moet hebben gezegd: „Zeker zal de vrede niet gestoord worden, maar ik wil toch, dat de demonstratiën van Rusland mij tot iets nut zullen zijn."

— De minister van oorlog, maarschalk *Saint Arnaud*, bezoekt de voornaamste vestingen van Frankrijk en de hier en daar gevormde instructie-kampen. Te Metz, waar hij gisteren is aangekomen, zou hij eene groote revue bijwonen en al de militaire etablissementen in oogenschouw nemen.

In alle zeehavens worden matrozen voor de dienst op de Fransche oorlogsschepen aangenomen, waardoor vele handen aan de werkzaamheden in de handelsplaatsen worden onttrokken.

— De generaal *Klapka* en andere uitgewekene officieren hebben aangeboden dienst te nemen in het Turksche leger.

— Men leest in den *Moniteur*: „De Keizer heeft een' brief ontvangen, waarin Z. M. de Koning der Nederlanden aan Z. M. kennis geeft van het huwelijk van Z. K. H. prins *Willem Frederik Hendrik* der Nederlanden, broeder des Konings, met H. D. mevrouw de prinses *Amalia Maria da Gloria Augusta*, dochter van Z. D. H. den hertog *Karel Bernhard* van Saksen-Weimar-Eisenach."

— Te Parijs hebben nieuwe arrestatiën plaats gehad; de positie van sommige der gearresteerde personen doet vooronderstellen, dat het hier niet alleen een demagogisch komplot geldt, want er bevinden zich onder hen lieden die geenszins tot deze partij behooren. Het schijnt echter, dat de politie nog niet in het bezit is van gewigtige bewijsstukken; immers verzekert men, dat onder de beschuldigden vooral mondelinge mededeelingen plaats hadden. Het eenige positieve feit is de voortzetting der arrestatiën.

— Den 17den der volgende maand zal de spoorweg van Parijs

Bordeaux over zijne geheele lengte voor het publiek geopend worden.

— Mgr. *Antonio Garibaldi*, aartsbisschop van Mira, pauselijk nuntius in Frankrijk, is l.l. Donderdag te 3 uur, ten gevolge van een hevigen aanval van beroerte, overleden. Den geheelen dag was mgr. *Garibaldi* werkzaam geweest en wandelde met een zijner vrienden in zijn salon, toen hij, als door den bliksem getroffen, plotseling nederviel. Met den meesten spoed werd geneeskundige hulp aangewend, doch vruchteloos.

— Men verneemt dat graaf *Panin*, over wiens komst te Parijs de dagbladen zich zoo druk hebben bezig gehouden, slechts één dag aldaar heeft vertoefd en toen naar Vichy is vertrokken.

Van den 22sten. De *Moniteur* bevat het berigt, dat de tegenwoordige toestand van kalmte en veiligheid gedoogen om over te gaan tot de afschaffing van het ministerie van politie, waarvan de oprigting in exceptionele omstandigheden was noodig geacht.

De heer *de Maupas*, tot dus ver minister van politie, is benoemd tot senateur en zal eerlang tot het vervullen van eene diplomatieke betrekking worden geroepen. De heer *Collet Meygret*, secretaris der prefectuur van politie, is benoemd tot directeur der openbare veiligheid, en zal de aangelegenheden van de pers en van de drukkerijen onder zijne attributen hebben.

Voorts is bepaald, dat de zaken van landbouw en koophandel aan het ministerie van binnenl. zaken onttrokken en bij dat van openbare werken gevoegd zullen worden.

Eindelijk bevat de *Moniteur* nog de keizerlijke ordonnantie betreffende de aangelegenheden van de prinsen en prinsessen van het keizerlijke huis.

— De heer *J. P. Pescatore*, consul-generaal der Nederlanden in Frankrijk, is door den Keizer benoemd tot ridder van het Legioen-van-Eer, ter zake zijner uitstekende verdiensten in het tuinbouwkundige vak.

BELGIE.

BRUSSEL, 16 Junij.

De minister van oorlog is gemagtigd, om voor rekening van de Nederlandsche regering op de rijks geschutgieterij te laten gieten: 22 dertigponders groote en 80 dertigponders kleine kanonnen, 38 ligte houwitser-kanonnen van 20 duim, 8 zware houwitser-kanonnen van 20 duim en 16 mortieren van 20 duim.

— Men schrijft uit Duinkerken, dat het publiek ministerie een aantal slagters van die stad vervolgt, hen beschuldigende van coalitie om de prijzen van het vleesch te doen rijzen. De zaak zal eerstdaags voor de regtbank aldaar komen.

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Maandag den 20sten Junij.

Heden is beraadslaagd over het ontwerp van adres in antwoord op de troonrede.

De heer *van Dam* verklaart zich *niet* met de algemeene strekking van het ontwerp te kunnen vereenigen. Hij gelooft gaarne, dat men daarbij eene verklaring heeft willen afleggen van niemands regten te zullen verkorten, maar hij heeft gemeend, dat de commissie, met het opstel belast, dit doel is voorbij gestreefd; — dat het ontwerp alleen als bevredigend kan worden beschouwd voor de belijders der R.-K. godsdienst, en wel inzonderheid voor de zoodanige onder deze, die steeds onrust en tweedragt aanstoken.

Hij heeft geoordeeld, dat de Koning te regt heeft gezegd, dat er eene wonde was geslagen; — dat niet alleen de Protestanten, maar de gemoedelijke belijders der R.-K. godsdienst, naar zijn inzien, daardoor zijn getroffen; — dat de wijze, op welke de pauselijke allocutie en de breve zijn afgekondigd, eene betreurenswaardige beroering heeft verwekt, en dat de Kamer, bij haar adres van antwoord, een blijk van goedkeuring van hetgeen is gebeurd had behooren te geven, en geenszins van eene soort van afkeuring, gelijk thans daaruit zoude zijn af te leiden; — dat het volk van de Kamer wacht, dat zij de Regering zal ondersteunen in het herstel van datgene, 't welk bedorven is geworden; — dat sommigen in hunnen ijver wel te verre mogen zijn gegaan en de voorschriften der Christelijke liefde uit het oog hebben verloren, maar dat de gematigde en verlichte Protestanten regt hebben om te worden gerust gesteld, en te vernemen, dat de allocutie, zoodanig als die is ingerigt, *niet* zal worden erkend.

De heer *Jordens* heeft aangemerkt, dat de commissie heeft gemeend, dat de Kamer, in deze zoo hoogst moeijelijke zaak, de meeste omzigtigheid moest in acht nemen; — niemand aanstoot geven en eene bedaarde houding bewaren; — dat men zich daarom heeft bepaald bij de verklaring, dat men het betreurt, dat er omstandigheden zijn geboren, die aanleiding hebben gegeven tot onrust en beroering, en zich alzoo heeft gehouden aan eene daadzaak, en zonder, gelijk door den vorigen spreker beweerd is, het gebeurde af te keuren, maar ook zonder zich uit te laten, ten aanzien van de wijze, op welke eene bevrediging zou kunnen worden tot stand gebragt.

De heer *v. Rijckevorsel* heeft niet toegegeven, dat het ontwerp alleen zoude strekken om de belijders der R.-K. godsdienst te bevredigen, maar heeft gemeend, dat de laatste § genoegzaam aantoont, dat de Kamer waarborgen verlangt voor de vrijheid en zelfstandigheid van *al* de Kerkgenootschappen.

De algemeene strekking is daarop met 32 stemmen tegen ééne (den heer *van Dam*) goedgekeurd.

De 1ste § is zonder beraadslaging aangenomen. — Bij de 2de § heeft de heer *van Dam* eenige amendementen, betreffende de bijzondere zinsneden, voorgesteld, onder anderen inhoudende:

„Ook wij hebben het betreurd, dat duizenden van U. M. onderdanen zoo onlangs zijn geschokt geworden in hun nationaal gevoel, en verontrust in hunne teederste belangen.

„Wij stellen volkomen vertrouwen in U. M. zucht, om aller belangen en regten te beschermen, en verkeeren in de vaste overtuiging, dat door U, Sire, de middelen zullen worden gevonden en aangewezen, om de geslagene wonde te heelen, die ook wij hopen, dat onwillekeurig aan de Nederlandsche natie is toegebragt.

„Wij eerbiedigen de redenen, die U. M. hebben geleid tot het ontslag van sommige ministers en tot de ontbinding van een deel der Vertegenwoordiging.

De spreker heeft verder gemeend, dat met behoud van § 5, de zesde § aldus zoude behooren te luiden:

„In dien geest, en met die gevoelens bezield, zullen wij de gewigtige wet onderzoeken, die ons door U. M. is toegezegd, en die strekken moet, zoowel om de regten der kerkgenootschappen nader te omschrijven, als om de pligten der Regering, bij het zesde hoofdstuk der Grondwet aangewezen, aan vaste regelen te binden."

De heer *v. Dam* heeft zijne voorstellen verdedigd, en daarbij doen opmerken, dat adressen van antwoord, ook van de Eerste Kamer, meer behooren te zijn dan loutere pligtplegingen. — Hij heeft verklaard, wel het lot te kunnen bevroeden, 't welk zijne voorstellen te wachten staat, maar zich toch verpligt te gevoelen, daarbij te volharden.

Na een kort verwijl, heeft de heer *v. Rijckevorsel*, namens de commissie, verklaard, dat de voorgedragene amendementen te zeer in strijd zijn gacht met de reeds eenmaal goedgekeurde algemeene strekking van het ontwerp, om te kunnen worden aangenomen.

De heer *Jordens* heeft gezegd, dat in het ontwerp der commissie volstrekt geene afkeuring van het gebeurde te bespeuren is, en heeft daarbij gevoegd, gemeend te zijn, om bepaaldelijk te verklaren, dat zij geenszins de bedoeling heeft gehad, om eenigen blaam te werpen op de uitoefening van de grondwettige regten des Konings, maar alleen om de zaak in 't midden te laten.

De heer *v. Andringa de Kempenaar* heeft gemeend dat het wenschelijk was, dat dit eenigzins meer duidelijk konde uitkomen. De heer *Tonckens* heeft daarmede ingestemd. Ook de heer *v. B. Vollenhoven* heeft geoordeeld, dat, met eene geringe wijziging, aan de gemaakte bedenking kon worden te gemoet gekomen.

Bij stemming zijn alle 3 amendementen verworpen; dat van den heer *v. Dam* met 32 tegen 2 st., en de beide andere met 29 tegen 5, en met 27 tegen 7 st. — De § is daarna aangenomen met 29 tegen 5 st. (*tegen:* de heeren *v. Dam, v. Wessem, Tonckens, de Vos* en *v. A. de Kempenaer*).

Vervolgens zijn § 3—7 zonder discussie aangenomen, en daarna het geheele ontwerp-adres met 32 tegen 2 st. (*tegen:* de heeren *v. Dam* en *Tonckens*).

Hetzelve zal Z. M. worden aangeboden door eene commissie, bestaande uit den voorzitter en de heeren *v. A. v. Pallandt, Jordens, v. Rijckevorsel, Martens, v. Sasse v. Ysselt* en *v. Nispen*.

De Kamer is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

[Bij de mededeeling van de rede van den heer *Cremers*, in de zitting van den 16den, is in het *Bijblad* bij de *Staatscourant* en daardoor ook in eene courant eene zinstorende drukfout ingeslopen. In de laatste § staat: „dat het de wetten moet terugnemen[," lees: „niet terugneemt."]

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag den 20sten Junij.

Is ingekomen een kon. besluit van den 18den dezer, houdende benoeming van den heer jhr. mr. *W. Boreel van Hogelanden* tot voorzitter der Kamer. Aangenomen voor kennisgeving.

De tijdelijke voorzitter, de heer *Luijben*, zegt, alvorens zijne plaats te verlaten, zijn' welgemeenden dank aan de Vergadering te moeten uiten, wegens de welwillende toegenegenheid, hem geschonken. Het heeft hem aangenaam verrast, als *derde* kandidaat op de lijst van het voorzitterschap geplaatst te worden.

De heer *Boreel*, alsnu op den voorzittersstoel plaats nemende, aanvaardt zijne betrekking met eene aanspraak, waaraan wij het volgende ontleenen:

„Wij gevoelen het allen, M. Heeren, dat hoezeer onze werkzaamheden in deze zitting slechts weinig zullen zijn, de eerste handelingen dezer Vergadering, hare eerste beraadslagingen en besluiten, na de gewigtige gebeurtenissen, die plaats hebben gegrepen, met verhoogde belangstelling gadegeslagen zullen worden.

„Bleef toch ons dierbaar Vaderland, door de Voorzienigheid zoo onmiskenbaar gezegend, voor vele moeijelijkheden bewaard, die andere volken troffen, — onlangs ontstond er in Nederland eene aanleiding tot bekommering voor velen, die de Regering meent dat voorziening van hare zijde vereischt. Hiertoe werd ook onze medewerking ingeroepen. Aan onze overwegingen zullen wettelijke voorschriften onderworpen worden, door de Regering noodig geacht, tot regeling van hoogst teedere belangen.

„Met ijver en naauwgezetheid zullen wij ons aan die gewigtige taak wijden, doordrongen van de heiligheid van onzen pligt, om haar, waar het zoo dierbare belangen geldt, met eerbied voor elks regten, en stipte naleving der Grondwet te betrachten. Dat wij, met dit voornemen toegerust, met dien geest bezield onzen arbeid opvatten, dan mogen wij verwachten, dat, onder den zegen des Allerhoogsten, het ons gegund zal worden, het doel te bereiken, dat in de rede des Konings ook ons is voorgehouden, het beginsel van godsdienstige verdraagzaamheid met kracht te handhaven en alles te vermijden, wat in Nederland verdeeldheid en scheuring kan doen ontstaan.

„Mogen die gemeenschappelijke pogingen van Regering en Volks-vertegenwoordiging door hooger zege achtervolgd worden, dan kan onze arbeid rijk worden in vruchten voor het Vaderland, dan kan alom rust en orde bevestigd, de geest van revolutie en reactie, die elders zoo veel onheil stichtte, van Nederland verwijderd en de liefde en verkleefdheid voor Oranje, de gehechtheid aan onze grondwettige instellingen meer en meer in onzen bodem geworteld worden.

„Door die hoop gesterkt, Mijne Heeren, zullen wij onze werkzaamheden met ijver en moed aanvaarden."

Zijn ingekomen onderscheidene koninklijke boodschappen, ten geleide van een aantal ontwerpen van wet, als: I. Tot aanvulling der wet van den 18den Dec. 1852, betrekkelijk de pensioenen voor de zee- en landmagt; II. Tot wijziging van eenige artikelen der wet van den 28sten Aug. 1851, betrekkelijk de bevordering van officieren der geneeskundige dienst, en die der administratie bij de zeemagt; III. Betreffende de pensioenen derzelfde administratie, wijziging van staat A, behoorende bij de wet van den 28sten Aug. 1851. IV. Tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van plaatselijke verordeningen; V. Tot regeling der fondsen van domeinen, dienst 1852; VI. Nopens de sluiting van het kanaal van St. Andries; VII. Tot wijziging van het tarief van in- en uitg. regten, voor zooveel betreft den invoer van sommige artikelen; VIII. Tot regeling van het fonds van consignatiën; IX. Tot opheffing van in den Molukschen Archipel bestaande beperkende bepalingen, ten opzigte van den handel en de scheepvaart aldaar; X. Tot het verleenen van 10 naturalisatiën; XI. Tot tijdelijke instandhouding in Limburg van sommige Belgische wetten en besluiten, betrekkelijk de schutterijen en de burgerwacht; XII. Tot duurzame regeling van het beheer der gelden wegens verstrekkingen; XIII. Tot verlenging van den termijn, bij art 293 der Gemeentewet gesteld; XIV. Tot wijziging van hoofdstuk VI der staatsbegr. 1852 (kindergeld, enz.); XV. Tot het verleenen van 10 naturalisatiën; XVI. Tot opening van een' nieuwen termijn, tot vervulling der formaliteiten, bedoeld bij art. 9 der wet op het Nederlanderschap; XVII. Tot wijziging van hoofdstuk II der staatsbegrooting over 1852. Al deze stukken zullen worden gedrukt, rondgedeeld en verzonden naar de straks te trekken afdeelingen.

Is ingekomen eene missive van den minister van binnenl. zaken, houdende inlichtingen omtrent het gebeurde in het onder-kiesdistrict Hendrik-Ido-Ambacht, bij de jongste verkiezingen. In handen gesteld der commissie, belast geweest met het onderzoek der geloofsbrieven van Dordrecht, ten einde zoo mogelijk, daaromtrent nog in de zitting van heden rapport uit te brengen.

Het nieuw benoemde lid der Kamer, de heer *J. C. Rijk*, heeft zijne geloofsbrieven ingezonden. In handen gesteld der commissie, tot onderzoek der geloofsbrieven van 's Gravenhage.

Eenige ingekomen verzoekschriften zullen worden verzonden aan de straks te benoemen commissie *ad hoc*, terwijl tevens wordt besloten, al de bij de ontbonden Kamer onafgedane verzoekschriften in handen derzelfde commissie te stellen.

Zijn ontvangen *acht* missives van den minister van buitenlandsche zaken, houdende consulaire opgaven omtrent handel en scheepvaart in onderscheidene landen. — Aangenomen voor kennisgeving.

Tot leden van de commissie van het adres zijn benoemd de heeren: *van Hoëvell, de Kempenaer, van Akerlaken, van Voorst* en *Bosscha*.

De voorzitter doet het voorstel, even gelijk dit door de vorige Tweede Kamer is geschied, over te gaan tot de benoeming van den griffier en den commies-griffier.

Daarover hebben eenige leden het woord gevoerd.

De heeren *Wintgens* en *de Kempenaer* hebben dit voorstel bestreden.

De heer *de Man* heeft daarop, als motie van orde, voorgesteld, dat deze discussie alsnog worde uitgesteld tot een' nader te bepalen dag, ten einde de zaak behoorlijk in overweging te nemen.

Nadat de heeren *van Goltstein, van Deinse* en *de Man* nog over deze motie het woord hadden gevoerd, is zij *verworpen* met 34 tegen 23 stemmen.

De heer *van der Brugghen* heeft vervolgens het voorstel van den voorzitter verdedigd.

Ten slotte is dat voorstel *verworpen* met 32 tegen 25 stemmen en alzoo besloten tot geene nieuwe benoeming van den griffier en den commies-griffier der Kamer over te gaan.

Vervolgens heeft de commissie tot onderzoek der geloofsbrieven van de heeren *Sander* en *van der Poel*, bij monde van den heer *Wintgens*, daarover een zeer uitgebreid rapport uitgebragt, aan het slot waarvan de commissie heeft geadviseerd tot toelating van den heer *Sander*, doch tot *niet-toelating* van den heer *van der Poel*, als hebbende de onwettigheden in het onder-kiesdistrict Hendrik-Ido-Ambacht alleen invloed uitgeoefend op de volstrekte meerderheid van laatstgenoemden. Morgen discussie.

Door dezelfde commissie wordt wijders tot de toelating geadviseerd van den heer *J. C. Rijk*. Aldus besloten, na aflegging van de gevorderde eeden.

De Vergadering is daarna gescheiden.

Zitting van Dingsdag den 21sten Junij.

In de zitting van heden zijn benoemd: tot leden der huishoudelijke commissie, de heeren *Wintgens* en *Mackay*, en tot leden van de commissie voor de stenographie de heeren: *Wintgens, van Hoëvell* en *de Braauw*.

Op voorstel van den heer *van Nispen van Sevenaer* heeft de Kamer besloten, dat de processen-verbaal van het getuigenverhoor bij de enquête nopens den accijns op het zout, waartoe, volgens besluit der vorige Kamer werd overgegaan, zullen worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld.

De vergadering heeft zich voorts na eene korte beraadslaging *vereenigd* met de conclusie van het rapport der commissie, die in de zitting van gisteren omtrent de in het hoofdkiesdistrict Dordrecht plaats gehad hebbende verkiezingen verslag heeft uitgebragt.

Ten gevolge van die beslissing is de aldaar gekozen heer mr. *Pieter Adriaan Sander* als lid der Vergadering toegelaten, doch de heer mr. *Johannes Dirk van der Poel* niet als zoodanig erkend, vermits deze bij de stemopneming van den 18den Mei j.l. niet de behoorlijke meerderheid van stemmen heeft verkregen. — Van dat besluit der Kamer zal mededeeling gedaan worden aan den minister van binnenlandsche zaken, ten einde in dezen verder te handelen als zal bevonden worden te behooren.

In deze zitting is nog ingekomen het verslag nopens den staat der hooge-, middelbare en lagere scholen over 1851—1852, welk stuk ten fine van onderzoek is in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren *Groen van Prinsterer, Sloet tot Oldhuis, van Nispen van Sevenaer, de Kempenaer* en *van Goltstein*.

In deze zitting heeft de commissie tot het opstellen van een adres, in antwoord op de troonrede, een ontwerp ter tafel gebragt, dat ter overweging aan de afdeelingen is verzonden. Morgen zullen de afdeelingen zich met de overweging van dat ontwerp bezig houden.

Men verneemt dat door deze commissie tot algemeenen rapporteur is benoemd de heer *Bosscha*.

'sGRAVENHAGE, 21 Junij.

Prins en prinses *Hendrik der Nederlanden* hebben heden avond, omstreeks 6 uur, op de bij het programma aangekondigde wijze, hunne plegtige intrede in de residentie gedaan. Toen het doorluchtig echtpaar op HD. paleis was aangekomen, en het gejuich der bijeenverzamelde menigte onafgebroken voortduurde, zijn beide op het balkon verschenen en hebben zij op de hartelijkste wijze de bevolking begroet en haar dank betuigd voor de veelvuldige blijken van liefde, die zij heden hadden mogen ondervinden. Kort daarna hebben HH. MM. de Koning en Koningin, benevens HH. KK. HH. de prins *van Oranje*, prins en prinses *Frederik* en prinses *Maria*, zich naar het paleis der jeugdige echtelingen begeven, om HD. te verwelkomen en geluk te wenschen met de heugelijke gebeurtenis der geslotene echtverbindtenis en de schitterende ontvangst, die HD. ten deele heeft mogen vallen.

— Gisteren zijn de zittingen van het comité van defensie gesloten. De luit.-generaal *Nepveu* zal zich thans uit de residentie naar Baden-Baden begeven, om de baden te gebruiken, doch zal vóór de opening van het kamp weder terugkeeren, daar hem het opperbevel daarover zal worden opgedragen.

— Het Haagsche dagblad *de Grondwet* zegt, dat in goed onderrigte kringen, aangaande de wet, welke door de troonrede is aangekondigd, verzekerd wordt, dat zij, vóór de aanvaarding van een geestelijk ambt bij de onderscheidene kerkgenootschappen, een' politieken eed afvorderen en van de aflegging daarvan de aanvaarding afhankelijk stellen zal. Voorts zou de agreatie, thans alleen bij de Hervormde gemeente bestaande, worden uitgestrekt over alle kerkgenootschappen in ons vaderland.

— Bij gelegenheid van de viering van de geboortedagen van HH. MM. den Koning en de Koningin hebben de heeren *Previnaire en Co.*, te Haarlem, gelegenheid gegeven aan hunne werklieden, om, met behoud van hun daggeld, de volksvermaken in den Hout bij te wonen.

Door deze heeren zijn, nu een jaar geleden, aan diegenen hunner werklieden, welke 12 of meer jaren achtereenvolgend in hunne fabrijk werkzaam waren geweest, belooningen van ƒ 25 en ƒ 50 voor trouwe dienst uitgereikt, welke zijn ingeschreven in een boekje van de spaarkas, die zij tevens voor hen hebben opgerigt. In korte woorden is hun het nut eener dergelijke inrigting kenbaar gemaakt, zoo tot behoud hunner gezondheid, als om zich, door besparing van penningen, die anderzins tot onnoodige uitgaven worden besteed, zich in 't vervolg hulpmiddelen te verschaffen, waardoor zij zouden kunnen ontheven worden van de noodzakelijkheid, om eenmaal hunne toevlugt te nemen tot de openbare liefdadigheid. Tevens is hun door de genoemde heeren bekend gemaakt, dat de zoodanigen, die zouden doen blijken, van door deelneming aan de spaarkas, de spaarzaamheid te hebben betracht, eene belooning daarvoor zouden erlangen.

Bij het staken der werkzaamheden, hebben de genoemde fabrikanten hunne werklieden vereenigd en hun leedwezen betuigd, dat de deelneming betrekkelijk gering is geweest, en hen aangespoord, het voorbeeld te volgen van de zoodanigen, welke de hun toegezegde belooningen ontvangen; tot welker uitdeeling onmiddellijk is overgegaan.

Onder de 79 werklieden, welke in de spaarkas hadden ingelegd, waren 48 die in 't verleden jaar belooningen voor 12- en 18jarige dienst hadden genoten. Vijftig spaarzame werklieden ontvingen ƒ 0,67 tot ƒ 14 belooning voor hunne spaarzaamheid; 8 de belooning van ƒ 25 voor 12jarige dienst; 7 eene premie van ƒ 3 voor de meest betoonde vlijt. Onder de laatste was eene werkster, welke te gelijker tijd de drie belooningen ontving, en deze werd dan ook tot voorbeeld voor de overigen aangewezen.

Van den 22sten. De minister van binnenl. zaken heeft bij missive van den 10den dezer, de gemeentebesturen aanbevolen, om de veroordeelde landloopers en bedelaars, dadelijk na het eindigen hunner gevangenisstraf, naar de gestichten van weldadigheid te doen overbrengen; ook dan, wanneer op dat tijdstip een verzoek om vrijstelling van de opzending voor hen aanhangig is.

— Z. Exc. de heer *Pahud*, minister van koloniën, is van zijne buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— Het Nederl. oorlogsstoomschip *Soembing*, onder kommando van den luit. *Fabius*, is den 8sten Junij l.l. te Malta gearriveerd, en heeft den volgenden dag de reis naar Konstantinopel voortgezet.

AMSTERDAM, 21 Mei.

De gisteren morgen alhier ter markt aangebragte eerste nieuwe aardappelen uit het Westland, ongeveer 150 mudden, zijn met graagte tegen den prijs van ƒ 7.50 en ƒ 8 het mud verkocht.

— Eerstdaags wordt de zwaarste en laatste metalen kabel voor den onderzeeschen telegraaf te Scheveningen verwacht.

— De Koninklijke akademie van wetenschappen heeft het eerste stuk harer verslagen en mededeelingen openbaar gemaakt. Dit stuk bevat de processen-verbaal van de gewone vergaderingen in Jan., Febr. en Maart dezes jaars gehouden; de verhandeling van prof. *G. Vrolik* over *Leendert Bomme*, als eersten ontdekker der werkelijke wijze waarop pholaden zich in steen boren; het verslag der heeren prof. *Harting* en *Matthes* over de nieuwe hulpmiddelen uitvinder van het mikroscoop; het verslag der akademie zelve, aan den minister van binnenl. zaken ingediend, en het levensberigt van *Alexander Numan*, door prof. *W. Vrolik*.

— Wij vernemen, dat mlle *Rachel* het voornemen heeft omstreeks de helft der maand Julij de Nederlanden te bezoeken.

— Algemeen was het gerucht verspreid, dat de heer *J. R. Thorbecke* de buitenplaats Zeerust zou betrekken. Men vond daartoe te meer aanleiding, omdat zij niet bewoond werd. Bij nader onderzoek is gebleken, dat wel de aandacht op Zeerust was gevallen, maar dat de zaak haar beslag nog niet heeft bekomen.

ZWOLLE, 21 Junij.

In de heden alhier gehoudene algemeene vergadering van aandeelhouders in de Overijsselsche Kanalisatie-Maatschappij is besloten, den raad van administratie te magtigen, wanneer andere middelen niet mogten slagen, eene negotiatie van ƒ 200,000 te openen tot aanvulling van het tekort voor eenige nog uit te voeren werken.

LEEUWARDEN, 20 Junij.

De ter aardebestelling van het stoffelijk overschot van den heer majoor *van Pommeren* had heden ochtend te 8 uur plaats. De lijkstoet was volgenderwijze zamengesteld: 1) een peloton kavallerie, tot opening van den trein; 2) de tamboers van het garnizoen; 3) de muzijk der stedelijke schutterij; 4) een gewapend detachement infanterie; 5) twee boden; 6) het lijk, gedragen door onder-officieren met de slippendragers, zijnde de heeren: *J. J. Salverda*, majoor bij de stedelijke schutterij, *H. Bernelot Moens*, majoor, provinciaal-adjudant van Friesland, *T. M. W.* baron *van Asbeck* en *J. Hora Adema*, militie-commissarissen in deze provincie; 7) de betrekkingen van den overledene; 8) het paard van den overledene, aan de hand geleid; 9) civiele en militaire autoriteiten, waaronder de heeren Commissaris des Konings en Burgemeester; 10), 11), 12) en 13), heeren officieren van het garnizoen en van de stedelijke schutterij; 14) eenige vrienden van den overledene, die verzocht hadden zich aan den trein te mogen sluiten; 15) het geheele garnizoen, ongewapend, en 16) een peloton kavallerie tot sluiting van den trein. Van tijd tot tijd werden treurmarschen aangeheven door het corps

muzikanten der stedelijke schutterij, dat zich, bij gebrek aan eenige muzijk bij het garnizoen alhier, daartoe wel had willen leenen. Bij het graf gekomen, werd door den heer *W. J. Knoop*, majoor bij het 4de bat. 7de reg. infanterie, alhier in garnizoen, eene rede gehouden, waarin hij, na de deugden en verdiensten van zijnen overleden wapenbroeder, als mensch en als krijgsman, op treffende wijze te hebben herdacht, het verlies schetste, dat door dit afsterven aan de maatschappij, maar inzonderheid aan het leger was toegebragt. Diepen indruk maakte deze rede op alle omstanders, en innig bewogen keerden velen huiswaarts.

ASSEN, 22 Junij.

Op Vrijdag den 1sten Julij e.k. zal te Meppel worden gehouden eene buitengewone vergadering van deelhebbers in de Drentsche kanaalmaatschappij, ten einde te overwegen een voorstel van het bestuur, strekkende om het bestuur te magtigen, om bij de hooge regering aanzoek te doen tot eene beperking en wijziging der concessie, en bij de provinciale staten van Drenthe om ondersteuning van dat aanzoek, en om voorts in overweging te nemen, voorstellen van deelhebbers tot wijziging van artikelen der statuten, en te bepalen waar de volgende vergadering zal worden gehouden.

— Zondag omstreeks middernacht vertoonde zich aan het uitspansel bij helder maanlicht een prachtig luchtverschijnsel. Langzaam en statig verhief zich aan den horizon in het noordwesten een vuurstraal van eene schitterend roode kleur, niet ongelijk aan een' grooten congrevischen vuurpijl, werd allengs grooter, verlichtte voor eenige oogenblikken den ganschen omtrek met een' helder rooden gloed, die zelfs het maanlicht verduisterde, en veranderde daarna van kleur, welke van helderrood in bloedrood overging. Na ongeveer twee minuten geschitterd te hebben, verdween de straal in het zuidoosten.

— Men verneemt, dat den 14den Julij e.k. te Meppel eene vergadering zal gehouden worden van het bestuur der hoofdsynagoge te Meppel met de manhigim der ringsynagogen en bijkerken in dit gewest, om tot de keuze van een' opperrabijn voor deze provincie over te gaan. De manhigim *J. van Oosten* en *S. S. Cohen* zullen de Israëlitische gemeente te Assen vertegenwoordigen.

— De op den 16den dezer te Meppel gehoudene weekmarkt, zijnde de zoogenoemde wolmarkt, werd druk, en wel door een aantal van 520 wagens bezocht. De wol werd zeer goed verkocht, daar men voor de vachten tot 65 cents het halve Ned. pond betaalde.

Den 19den had te Meppel de gewone jaarlijksche grasverpachting plaats. De prijzen zijn over het geheel hoog geweest, sommige stukken zijn meer dan eens zoo hoog geloopen als in het vorig jaar. Door elkander bedraagt het bunder van *f* 55 tot *f* 65 op.

— Aan *J. Mulder*, wonende te Staphorst, is vergunning verleend, om te Assen aan de hoofdvaart eenen wind-korenmolen te bouwen.

GRONINGEN, 23 Junij.

Men verneemt, dat Zijne Exc. de heer minister van binnenlandsche zaken, als daartoe door Z. Maj. gemagtigd, na eenige dagen geleden ter kennis heeft gebragt van den heer majoor-kommandant der d.d. schutterij te *Groningen*, mr. E. J. Offerhaus, dat Hoogstdezelve met genoegen heeft vernomen, dat hij van zijn verzoek om eervol ontslag heeft afgezien, en hem deswege Z. Maj. welgevallen heeft betuigd.

— Gisteren is aan onze Hoogeschool bevorderd tot Doctor in de Godgeleerdheid, de heer H. G. Braam, van Groningen, na het openlijk verdedigen van eene Dissertatio Theologica, exhibens *Jo. Lodovici Vivis Theologiam Christianam.*

— Gisteren is door het provinciaal geregtshof van *Groningen* uitspraak gedaan in de zaak van E. S. (zie onze laatstvorige Courant). Het hof heeft verstaan, dat niet regtens en overtuigend is bewezen, dat er moord zoude zijn gepleegd, maar dat de beschuldigde onwillekeurig en werktuigelijk de oorzaak is geweest van den dood van haar kind, doch verklaard, dat hierin noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding is gelegen, en de beschuldigde te dier zake ontslagen van alle regtsvervolging.

Hierop stonden teregt de personen van B. J. H., F. D. Z. en S. B. B., beschuldigd van het *afleggen eener valsche verklaring als getuigen in eene correctionnele zaak ten voordeele van de beklaagden.* Het requisitoir van den procureur-generaal strekte tot schuldigverklaring van de beschuldigden aan de hun te laste gelegde misdaad en tot hunne eerloosverklaring en veroordeeling deswege tot rasp- of tuchthuisstraf voor den tijd van niet minder dan vijf en niet meer dan tien jaren. De uitspraak van 's hoves arrest is bepaald op den 29sten dezer maand.

Heden is door hetzelfde hof uitspraak gedaan in de zaak tegen H. A. B., oud 47 jaren, arbeider, geboren en wonende te Groningen. Het hof heeft genoemden beschuldigde schuldig verklaard aan de misdaad van *diefstal van vee in de weide* en deswege, met eerloosverklaring, veroordeeld tot rasp- of tuchthuisstraf voor den tijd van vijf jaren en in de kosten.

— De geslepen gaauwdief, die in de vorige week bij Otté in de Heerestraat heeft gestolen, is heden door de regtbank alhier veroordeeld tot vijf jaren gevangenisstraf. Ter tafel waren onderscheidene vonnissen en arresten, waaruit bleek, dat hij reeds herhaaldelijk was veroordeeld, de laatste maal tot gevangenisstraf van negen jaren.

— Vrijdag morgen j.l., omstreeks 4 uur, is de nieuw betimmerde schuur van J. van der Wal, te *Stads Kanaal*, met al hetgeen er in was, tot den grond toe afgebrand; de oorzaak daarvan is onbekend.

— Volgens besluit van den Commissaris des Konings van den 21sten dezer, is een kring getrokken van 325 el rondom het land van Samuel Meihuizen, Sz., in de gemeente Slochteren gelegen, welke kring zich ook over een gedeelte uitstrekt in de gemeente Hoogezand.

Volgens gelijk besluit van den 22sten, zal de door de gemeentebesturen afgebakende kring rondom het land van Meihuizen te Spitsbergen onder Zuidbroek, zich niet verder uitstrekken dan 300 el, zoodat de kring van afsluiting zich bepaalt tot de gemeenten Sappemeer, Zuid- en Noordbroek.

Daar weder gebleken is, dat zich van de drie overige runderen, die zich in het land te Spitsbergen bevonden, eene koe schijnbaar door de longziekte was aangetast, is door Gedeputeerde Staten, in de zitting van heden, tot de dooding van deze koe besloten en zullen, zoo het blijken mogt dat zij aan de longziekte lijdende is, ook de andere twee runderen worden gedood.

— Bij besluit van den 18den Junij j.l. heeft Z. M. goedgevonden te benoemen: in het Winsumer en Schaphalster zijlvest: tot schepper van Stedum den heer B. H. Boerma; van 't Vierendeel den heer R. J. Veldman; van Innersdijk den heer G. H. Haverkamp; van Winsum den heer J. A. Ploegh; van Baflo en Rasquert den heer mr. P. Brongers; van Obergum den heer E. A. van Ham; van Eenrum den heer H. H. Wibbens; van Warffum den heer K. D. Bekema; van Uithuizen den heer jhr. mr. U. A. Alberda van Menkema; van Zandeweer den heer J. H. Smid; van Overmaringe den heer S. J. Siertsema, en van Huizinghe den heer P. R. Fontein; in het dijkregt van de Vierburen, tot dijkregter van Godlinze den heer E. S. Doornbos en tot dijkregter van Spijk den heer K. H. Buse; en tot lid of volmagt van den Finsterwolder-Polder, den heer J. H. Knotnerus.

— Men verneemt, dat de heer J. G. Heuveldop en anderen zich andermaal tot de provinciale autoriteit nopens de vestiging eener *gewestelijke industrie-school* binnen Leeuwarden, gewend hebben. Men vertrouwt dat deze zaak bij de Staten van Friesland warme belangstelling zal ontmoeten, en dat er eindelijk, in het belang der ambachtslieden en industriëlen in het algemeen, voorziening in eene behoefte moge komen, die reeds te lang bestaat.

Kerknieuws.

Westerbork, 19 Junij. Het was heden voor de gemeente een ware feestdag. De beroepen leeraar, de kandidaat tot de H. dienst *G. W. van Eerde*, werd plegtig in haar midden als predikant bevestigd. Aan zijn' waardigen vader, *J. R. van Eerde*, predikant te Zuidwolde (prov. Groningen), was het voorregt vergund, zelf zijnen geliefden zoon aan de predikdienst des Evangelies toe te wijden en tot die dienst in de gemeente in te leiden.

In het namiddaguur trad de bevestigde voor zijne gemeente op. Het woord, waarmede hij zich aan haar verbond, was de Apostolische verklaring (Joh. 1: 3) „hetgeen wij gezien en gehoord hebben verkondigen wij u, opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben en deze onze gemeenschap ook zij met den Vader en met zijn' Zoon Jezus Christus."

Sleen, 19 Junij. De dag van heden was voor deze gemeente een dag van Christelijke dankbaarheid en blijdschap. 't Was de dag der bevestiging en intrede van onzen nieuwen herder en leeraar ds. *H. Niemeijer*, van Lippenhuizen, uit Friesland tot ons overgekomen. Hij werd des voormiddags tot de gemeente ingeleid door zijnen vriend ds. *T. A. Hoen* van Emmen, die naar Joh. 20: 19—23 den Evangeliedienaar beschouwde als zendeling van Jezus Christus; terwijl des namiddags de bevestigde naar Joh. 4: 34 den Heer voorstelde in het werk, waartoe hij van God geroepen was, den Evangeliedienaar ten voorbeelde.

Putten, 19 Junij. Onze leeraar maakte ons heden bekend voor het beroep naar Onstwedde te hebben bedankt.

Hoorn, 19 Junij. Uit het bestaande twaalftal van predikanten, maakte de algemeene kerkeraad heden het volgende alphabetische zestal: *A. G. van Anrooy*, te Briels-Nieuwland; dr. *K. M. von Baumhauer*, te Geervliet; *G. A. Hoog*, te Nieuwland; dr. *Z. B. Muntendam*, te Groote Lindt; *J. G. Schuuring*, te Rockange; *H. Steenberg*, te Dirksland.

ZEETIJDINGEN.

Groningen, 22 Junij. Binnengekomen het nieuwgebouwde schoonerschip Anja Sietsia, kapit. *N. J. Huisman*, van Holwierda, groot pl. m. 100 last, gebouwd bij *J. U. van der Werff*, te Hoogezand.

Vertrokken de nieuwgebouwde schoonergaljoot Alida, kapit. *J. J. Prins*, van Appingedam, met ballast naar Archangel, om van daar lading te halen. — Hoewel een groot aantal nieuwe bodems in de laatste dagen deze stad hebben verlaten, liggen toch nog eenigen zeilklaar om dezelfde reis te doen.

Binnengekomen te Amsterdam den 17 Junij, kapit. *Stoorvogel* Adriana, van Dantzig; den 18den *Huisman* Itea, van Bremen; den 19den *Dokman* Gesina Wilhelmina, van Newyork; *Boiten* Fossina Siers, van Bordeaux; den 20sten *Schoe* Amicitia et Fides, van Suriname. — Te Texel den 20 Junij, *Wijgers* Amicitia, van Londen. — In het Vlie den 16 Junij, *Kwint* Jantina, van Christiansand; *Schuuring* Antje, van Osterrisoer. — Te Helvoet den 20 Junij, *den Breems* Koophandel en Zeevaart, van Girgenti. — Te Brielle den 19 Junij, *Puister* Imke Giezen, van Londen. — Te Brouwershaven den 18 Junij, *Veendorp* Anna Gesina, van Londen naar Dordrecht. — Te Galatz den 5 Junij, *van Sluis* Gesina, van Newcastle. — Te Venetiën den 13 Junij, *van Duinen* Elisabeth, van Amsterdam. — Te Gibraltar den 5 Junij, *Zeijlinga* Agatha, van Galatz naar Amsterdam. — Te Cadix den 8 Junij, *Sissingh* Admiraal de Winter, van Cardiff. — Te North Shields den 17 Junij, *Schaafsma* Verwachting, van Leith. — Bij de Singels den 11 Junij, *Losschen* Geertruida, van Rotterdam naar Quebeck.

Binnengekomen te Hamburg den 18 Junij, kapit. *Feiken* Alida Adriana, van Groningen; *Lükje* Margaretha Wilhelmina, van Antwerpen; *Boerhave* Arendina Elisabeth, van Harburg. — Te Harburg den 18 Junij, *Munneke* Margaretha Hendrika, van Middlesbro. — Te Brunshausen gepasseerd den 18 Junij, *Albers* Elschlea en *Emmelkamp* Annechina, beide van Amsterdam; *Poorta* Tweelingen, van Boness. — Te Bremerhaven den 17 Junij, *Heins* Bouwina, van Leer; *Heins* Georgina, van Delfzijl. — Te Swinemunde den 16 Junij, *Bieze* Harmina, van Goole; den 17den *Brouwer* Agina en *Mulder* Hendrik, beide van Amsterdam. — Te Dantzig den 15 Junij, *Kroon* Vrouw Wicherdina, van Amsterdam. — Te Pillau den 16 Junij, *Kwint* Hendrika Gezina, van Liverpool.

Binnengekomen te Helvoet den 21 Junij, kapit. *Lindeman* Kenau Hasselaar, van Banjoewangie. — Te Hartlepool den 17 Junij, *Blouw* Annechiena, van Lynn. — Te North-Shields den 18 Junij, *Bakker* Agatha Wilhelmina, van Rye; *Reijer* Jansje Hillegonda, v. Hull. — Te Genua den 13 Junij, *Struik* Dankbaarheid, van Amsterdam. — Te St. John den 27 Mei, *Karsies* Hillechiena Wilkens, v. Halifax. — Te Livorno den 12 Junij, *van Driesten* Bellamy, *Leeuw* Cornelia en den 13den *Gruppelaar* Hillechiena, alle 3 van Amsterdam. — Te Londen den 20 Junij, *de Groot* Twee Gezusters, van Workum. — Te Sunderland den 18 Junij, *Koeman* Jonge Clemens, van Hull.

Te Brunshausen gepasseerd den 19 Junij, kapit. *Losschen* Leda, van Amsterdam; den 20sten *Waterborg* Katrina, van Hartlepool. — Te Flensburg den 16 Junij, *Lukkien* Jettina Roelina, van Amsterdam. — Te Kiel den 18 Junij, *Lohman* Maria Magdalena, van Cappeln. — Te Travemunde den 20 Junij, *Roskamp* Iduna, van Riga. — Te Stralsund den 15 Junij, *Pruim* Dageraad, van Rendsburg. — Te Swinemunde den 17 Junij, *Mulder* Vrouw Jantina, van Boness; den 18den *de Boer* Fenna, van Sunderland. — Te Pillau den 17 Junij, *Astuling* Doethea Christina, van Hartlepool. — Te Memel den 15 Junij, *Stief* Charlotte, van Antwerpen. — Te Nerva den 9 Junij, *Besseling* Elsiena en den 10den *Huisman* Onrust, beide van Liverpool. — Te Croonstadt den 12 Junij, *Sprik* Grietina Hillegiena, van Bergen; den 13den *Hazewinkel* Grietje Mollema, van Oporto; den 14den *Sap* Gezina Reina, van Antwerpen. — Te Tonningen den 15 Junij, *Mugge* Martha, van Amsterdam naar Dantzig; *van Sluis* Annegiena, van Hamburg naar Koningsbergen; den 17den *de Vries* Roelina Elssina, van Londen naar Dantzig; den 18den *Spiesen* Othello, van Amsterdam naar Stettin; *Schuur* Jacoba Gesiena, van Bremen naar Dantzig; *Pijbes* Eendragt, van Bremen naar Dantzig.

Zeilklaar te Londen den 16 Junij, kapit. *Wijgers* Amicitia, naar Amsterdam; *Stuit* Geerdina, naar Elseneur; den 20sten *Everts* Gesina Catharina, naar Archangel. — Te Liverpool den 17 Junij, *Boomgaard* Margaretha, naar Nerva; *Huizing* Geertruida, naar Libau. — Te Newcastle den 17 Junij, *Giezen* Nijverdal, naar Riga; *Brouwer* Jonge Hero, naar Koningsbergen; *Vos* Catharina Knelsina, naar Bergen.

In lading te Londen den 18 Junij, kapit. *Gort* Vriendschap, n. Goes. — Te Liverpool den 17 Junij, *Pik* Maria Aurelia, n. Nerva.

Vertrokken van Amsterdam den 18 Junij, kapit. *Hoekema* Cornelia Wilhelmina, naar Triest; *Peters* Eta Hendrica, naar Stettin; *Feddes* Drie Gezusters, den 19den *Huisman* Hendrina en *de Groot* Weerdina Folhelina, alle 3 naar Hamburg; den 20sten *Fokkes* Cornelis, naar Marseille; *Ekamp* Welvaart, naar Stettin. — Van Texel den 19 Junij, *Schaap* Bernhard en Eliza, naar Londen. — Uit het Vlie den 17 Junij, *Douwes* Aquarius, naar Petersburg; *van der Veen* Vrouw Anske, naar Wismar; *Edel* Lucie, naar Gothenburg; den 18den *Wegener* Gebroeders, naar Archangel; *Visser* Vriendschap, naar Windau; *Bieze* Vriendschap, naar Dantzig; *Steffens* Johannes, op avontuur; den 19den *Hofker* Bacchus, naar Archangel; *de Boer* Johannes, naar Nerva; *de Groot* Arendina, naar Christiansand; *Plukker* Hendrik, naar Laurvich; *Kramer* Rensina, naar Harburg; *de Boer* Margaritha Jantina, op avontuur. — Van Helvoet den 19 Junij, *Huges* Equator, naar Konstantinopel; *Koster* Zeeploeg, naar Corfu; den 20sten *Kuiper* Engelina Petronella, naar Archangel; *Wolkammer* Alberdina, naar Dantzig. — Van Brielle den 18 Junij, *Mulder* Afina Agatha, naar Archangel; *Wessels* Elisabeth Machtelina, naar Werder, den 20sten op de reede teruggekomen; den 20sten *Schenk* Ida en Cornelia, naar Archangel; *Ruibing* Elsina Catharina, naar Riga. — Van Maassluis den 19 Junij, *Gerritsma* de Jonge Gerrit, naar Cardiff, den volgenden dag op de reede teruggekomen. — Van Batavia den 12 April, *Jaski* Catharina Johanna, naar Tjilatjap; den 26sten *Schut* Walvisch, naar Soerabaya. — Van Banjoewangie den 21 Maart, *Immink* Samarang en *Popken* Maria Magdalena, beide naar Rotterdam. — Van Galatz den 3 Junij, *Meedendorp* Johanna en *Steffens* Jonge Andries, naar Falmouth. — Van Bordeaux den 16 Junij, *Oostra* Annechiena Jantina, naar Antwerpen. — Van Weijmouth den 17 Junij, *Potjer* Geertruida Jacoba, naar Newcastle. — Van Liverpool den 16 Junij, *Hazewinkel qq.* Admiraal Piet Hein, naar Adelaide, den 17den *Jonkhoff* de Hoop, naar Nerva. — Van Antwerpen den 20 Junij, *van Wijck* Catharina Elisabeth, naar Memel.

Vertrokken van Hamburg den 18 Junij, kapit. *Grot jr.* Frouwina Steenhuizen, naar Memel; *Mulder* Goede Verwachting, naar Bremerhaven. — Van Harburg den 18 Junij, *Meijer* Anna Catharina, naar Middlesbro. — Van Bremerhaven den 16 Junij, *de Boer* Wemelina, naar zee. — Van Swinemunde den 16 Junij, *Doekes* Alida Giezen, naar Hull. — Van Dantzig den 16 Junij, *de Groot* Klasina Arendina, naar Amsterdam. — Van Pillau den 14 Junij, *Drent* Morgenster, naar Cowes.

Vertrokken van Cuxhaven den 19 Junij, kapit. *Oldenburger* Gustaaf, naar Liverpool. — Van Kiel den 18 Junij, *Meijer* Othello, naar Londen. — Van Travemunde den 19 Junij, *Mulder* Marchiena Catharina, naar Rostock. — Van Warnemunde den 18 Junij, *Kramer* Agatha Jacobina, naar Londen. — Van Stralsund den 17 Junij, *Pruim* Dageraad, naar Antwerpen. — Van Pillau den 17 Junij, *Zeven* Elsina Jantina, naar Engeland. — Van Memel den 14 Junij, *Nieboer* Hendrika, naar Amsterdam.

Vertrokken uit het Vlie den 20 Junij, kapit. *Helmers* Hendrika Roelina, naar Christiansand. — Van Brielle den 21 Junij, *Mooi* Hillechina Catharina, *Upmeijer* Alberdina en *Wijkmeijer* Margretha, alle 3 naar Archangel; *Oldenburger* Sara Maria, naar Pernau; *Mooi* Renske, naar Werder. — Van Maassluis den 21 Junij, *Gerritsma* Jonge Gerrit, naar Cardiff; *Brouwer* Elisabeth, naar de Oostzee. — Van Malta den 4 Junij, *Meijer* Nicola Uil, naar Galatz. — Van Cadix den 9 Junij, *de Groot Bakker* Katharina, naar Londen. — Van Gravesend den 19 Junij, *Borchers* Lewe van Nyenstein, naar Adelaide. — Van Liverpool den 18 Junij, *Boomgaard* Margaretha, naar Nerva; den 19den *Huizing* Geertruida, naar Libau.

Zoutkamp, 22 Junij. Binnengekomen den 19 Junij, kapit. *Kruisinga* Twee Gebroeders en den 21sten *Balk* Wilhelmina, beide van de Elve.

Vertrokken den 19 Junij, kapit. *Stasse* op Hoop van Zegen, naar Dantzig.

Delfzijl, 23 Junij. Binnengekomen den 20 Junij, kapit. *Middel* Sint Vitus, van de Nieuweschans naar Archangel, als bijlegger; den 22sten *Sterenberg* de Vriendschap en *de Jonge* de 3 Zusters, beide van Laurvich.

Vertrokken den 19 Junij, kapit. *Siemers* de Vrouw Maria, naar Emden; *Brumond* de Vrouw Sophia, naar Leer; den 21sten *Pot* Renske, naar Noorwegen; den 22sten *Westenberg* de 2 Gebroeders, naar Emden; *Kramer* de 4 Gezusters en *Siewers* Jantiena, beide van Amsterdam naar Emden.

Amsterdam, 21 Junij. Het schip Elisabeth Anthonia, kapit. *J. H. Schippers*, van Batavia herwaarts gedestineerd, te Batavia lek uit zee teruggekomen, had, volgens brief van den kapitein van den 26 April, de reparatie geëindigd en zou waarschijnlijk tegen medio Mei de reis weder aannemen.

Malaga, 6 Junij. Door de aanhoudende Westewind liggen alhier meer dan 300 schepen op de kust ten anker.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

16 Junij. Kappen, Jonge Willem, v. Bremen n. Stettin, m. hout.
Schoon, Maria, v. Pernau n. Oporto, m. vlas.
Bolhuis, Roelfina Gezina, v. Hamburg n. Dantzig, m. stukg.
Doewes, Geerdina, v. Swansea n. Petersb., m. steenkool.
Scherpbier, Jeltina, v. Schiedam n. de Oostzee, m. ballast.
Lever, Cathar. Margar., v. Hamburg n. Petersb., m. hout.
Lovius, Trekvogel, v. Bordeaux n. Koningsbergen, m. stukg.
v. d. Werff, Alida, v. Delfzijl n. Dantzig, m. ballast.
de Weerd, Pieter, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
Oostervink, Pieter, v. Amst. n. Croonstadt, m. stukgoed.
17 —— Meijer, Engelina, v. Riga n. Antwerpen, m. hennipzaad.
Munk, Alwina, v. Koppenhage n. Engeland, m. teer.
Duit, Fennegiena, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.
Nieboer, Vr. Margrieta, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
Lodewijks, Alberdina, v. Alloa n. Stettin, m. ijzer.
Zeven, Concordia, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.
Landeweer, Zeevaart, v. Rotterd. n. Petersb., m. stukgoed.
Altona, Hendrika Margar., v. Nantes n. Dantz., m. ballast.
v. Aken, Hendrika Dorenthea, v. Amst. n. Dantz., m. ijzer.
Engelsman, Dina Marchina, v. Amst. n. Riga, m. stukg.
Stuut, Catharina Elisab., v. Bergen n. Nerva, m. harings.
Verstock, Regina Elisab., v. Libau n. Schiedam, m. granen.
Hazewinkel, Jonge Hend., v. Amst. n. Koningsb., m. stukg.
Botje, Sjouke Boon, v. Amst. n. Stettin, m. stukgoed.
Flik, Onderneming, v. Amst. n. Norrköping, m. stukgoed.
Wever, Elisab. Maria, v. Harlingen n. Riga, m. ballast.
v. d. Wal, Joh. Wilbrand, v. Amst. n. Stockh., m. stukg.
Smit, Anna Elisab., v. Liverpool n. Nerva, m. zout.
Joosten, Neptunus, v. Antwerpen n. Petersb., m. stukgoed.
Menkema, Cath. Sypkes, v. Rotterd. n. Reval, m. ballast.
Nieboer, Martha, v. Newcastle n. Riga, m. steenkool.
Mooi, Geertje, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.
Boer, Verwisseling, v. Amst. n. Riga, m. stukgoed.
18 —— Flik, Catharina, v. Bergen n. Riga, m. harings.
Munneke, Marchina Gezina, v. Liverp. n. Nerva, m. zout.
Vil, Hendrik Pieter, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.
Kammenga, Old Ambt, v. Windau n. de Maas, m. gerst.
Tap, Clasina Margaretha, v. Stettin n. Hull, m. beenderen.

De Wind den 16 Junij W., Z., W.Z.W.; den 17den N.W., N.; den 18den Z., Z.Z.W.; den 19den Z.

SCHEEPSVRACHTEN.

Groningen, 21 Junij. Bevracht naar Londen tot 16 sh. met 10 pCt. per uitleverend last van 10 quarters Haver; van Newcastle op hier tot £ 11 per keel steenkolen.

Van Petersburg op Groningen is gepasseerde week afgesloten tot *f* 32½ met 15 pCt. per uitlev. last Lijnzaad. De laatste bevrachting voor binnenschepen naar Belgie is geweest *f* 5½ per last Haver naar Antwerpen.

Dantzig, 16 Junij. In bevrachtingen was het heden stil, bij gebrek aan schepen is slechts eene bevrachting naar Amsterdam tegen *f* 26 per last rogge gedaan.

Riga, 16 Junij. Bevracht naar Carlscrona tegen *f* 20 en 5 pCt. voor rogge, naar Noorwegen tabak *f* 24, Antwerpen voor lijnzaad *f* 31 en 15 pCt., voor balken 7¾ sh. per Amst. voet, Duinkerken voor vlas 60 fr.

220ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

1ste Lijst. No. 1299, 8133, 15610, 17267 en 15277 ieder een prijs van *f* 1000. No. 7449 en 16845 ieder een prijs van *f* 400. No. 6878, 12531 en 15128 ieder een prijs van *f* 200. No. 3, 5699, 9233, 12073 en 12833 ieder een prijs van *f* 100. — *2de Lijst.* No. 13282 een prijs van *f* 2500. No. 15618 een prijs van *f* 1000. No. 5538 een prijs van *f* 400. No. 19874 en 14708 ieder een prijs van *f* 200. No. 315, 8137, 14547 en 17826 ieder een prijs van *f* 100. — *3de Lijst.* No. 1937 en 318 ieder een prijs van *f* 400. No. 18847 een prijs van *f* 200. No. 396, 2836, 3890, 9909, 14326, 16611, 19827, 793, 3207, 4112, 4808 ieder een prijs van *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 17den tot en met den 23sten Junij 1853 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 10 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 9 ouden en 11 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 21 *Junij.*

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ *f* 6,70	Bl. Voer 38 ℔ *f* 3,00
Oude 70 ℔ *f* 8,00	Veen 66 » » 6,50	» 40 » » 3,10
N. Oml. 68 » » 7,40	» 68 » » 6,80	Zw. Voer 36 » » 2,75
» 70 » » 7,90	GERST.	» 38 » » 2,85
» 72 » » 8,40	Winter 54 ℔ *f* 4,85	» 40 » » 3,00
» Old. 68 » » 7,15	» 56 » » 5,15	BOONEN.
» » 70 » » 7,65	» 58 » » 5,45	Paardeb. *f* 6,25,50,60
» » 72 » » 8,15	Zomer » »	
» » » »	» » »	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	Knobbe 60 » » 5,25	Gr. Gort p. m. *f*
Inl. 64 ℔ *f* 6,05	» 62 » » 5,55	*f* 8,25,50,75
» » 66 » » 6,45	HAVER.	Par. 100 N. ℔ *f* 11,60 *f* 15
» » 68 » » 6,85	Dikke 38 ℔ *f* 3,00	Old Kools.
» » 70 » » 7,25	» 40 » » 3,15	Oml. dito
» » » »	» 42 » » 3,25	Oostfr. dito *f* 12 *f* 12.25
BOEKWEIT.	» 44 » » 3,40	G. Mosterds. v. *f* 7 tot *f* 9
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 6,50	» 46 » » 3,50	Raapolie p. v. *f* 36
» » 66 » » 6,80	» 48 » » 3,60	Prijs der Boter.
» » 68 » » 7,10	» 50 » » 3,75	zuiver Grasb. ¼ ton *f* 27½ a *f* 28
	Bl. Voer 36 » » 2,85	Scheib. ¼ ton *f* 26 a *f* 27

Tarwe met geringen handel als voren. — Rogge en Boekweit in een doen. — Gerst slap en als genoteerd moeijelijk te plaatsen. — Haver met minder vraag en iets lager sleepend afgaande. — Boonen als voren. — Gort stil. — Koolzaad bijna zonder handel. — Raapolij 50 cent hooger.

ROTTERDAM, 20 *Junij*. N. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. bij redelijken aanvoer tot vorige prijzen met trage koopers voor de gewone kwaliteit, de beste van *f* 9,40 tot *f* 10,50; mindere van *f* 7,70 tot *f* 9; afwijkende van *f* 7 tot *f* 7,50; Poolsche en Roode prijshoudend: 156, 160 ℔ witbonte Poolsche *f* 327, *f* 340; 160, 162, 163 ℔ N. Hoogl. Kleefs. *f* 322, *f* 330, *f* 335; 161, 162 ℔ dito Bovenl. Rijs *f* 315, *f* 317; 156 ℔ O. Kleefsche *f* 290. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. 10 cents lager, *f* 6,50 a *f* 7,50; andere soorten als voren; bij uitslijting 143, 145 ℔ N. Fransche *f* 200, *f* 207; 145 ℔ Jar. dito *f* 200; 145 ℔ puike dito *f* 205; 146 ℔ Kaukasus *f* 210; 148 ℔ O. Pruiss. *f* 210; 143 ℔ dito Arch. *f* 195; 143, 144 ℔ N. dito *f* 200, *f* 208; voorts te Schiedam 145 ℔ Reval *f* 225 3/m. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 5,30 a *f* 5,60; dito Zomer *f* 5 a *f* 5,40. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 2,90 a *f* 4,20; dito Lange *f* 2,50 a *f* 3,60. — Boekweit iets lager: op 140 ℔ N. Noordbrab. *f* 218, *f* 220, *f* 223; Mechelsche *f* 225; N. grove Fransche *f* 160, *f* 175, *f* 180, *f* 181, *f* 182, *f* 183; dito fijne *f* 153; in veil.: 9 L. fijne Fransche *f* 146, *f* 147, en 4 L. Jarige, onzuivere grove dito *f* 144. — Erwten slap: Zeeuws. Groene *f* 8 a *f* 9,25; groote dito *f* 9 a *f* 10. — Boonen: Witte en Bruine zonder koopers, Zeeuws. en Walch. Witte *f* 10 a *f* 12,50; dito Bruine *f* 10 a *f* 17; dito Paardenboonen *f* 6,30 a *f* 6,60. — Koolzaad: Zeeuwsch gestort 59 p. vl.

AMSTERDAM, 20 *Junij*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche *f* 38 à *f* 40, Kuinder *f* 36 à *f* 38, Kamper *f* 36 à *f* 38, Deventer *f* 30 à *f* 34, Zwolsche *f* 32 à *f* 36.

AMSTERDAM, 22 *Junij*. Roode Tarwe ter verzending. Poolsche aan cons. In entr.: 130, 131 ℔ o. r. Odessa Poolsche *f* 282, *f* 285. In cons.: 130 ℔ b. Pools. *f* 330; 130 ℔ Rost. *f* 317 bij partij; 125 ℔ o. Gron. *f* 258; 126 ℔ n. dito *f* 260; 128 ℔ p. r. *f* 268. — Van Rogge verkocht: 118 ℔ n. Petersb. en Archang. dooreen *f* 192 bij partij; 116 ℔ o. gedr. *f* 184; 117 ℔ o. gedr. *f* 185; 116 ℔ o. dito *f* 183 bij partij. — Gerst prijshoudend: 110 ℔ n. Holst. *f* 180; 108 ℔ ger. n. Deens. *f* 170.

Koolzaad willig; Holst. 60 p. vl.; Rostock 59 p. vl.; op 9 vat in Julij 63 p. vl.; Oct. 64 p. vl.; Nov. 64½ p. vl. — Lijnzaad prijshoudend; 113 ℔ Petersb. *f* 295. — Raapolie dadelijk en op levering weder williger: op 6/w. *f* 36,50; Vlieg. *f* 35,50 a 75; Sept. *f* 36; Oct. *f* 36,25 a 50; Nov. *f* 36,75; Dec. *f* 36,75 a *f* 37; Mei 1854 *f* 37,25. — Lijnolie op 6/w. *f* 31,25; Vlieg. *f* 30,25 a 50. — Hennepolie op 6/w. *f* 37,75; vlieg. *f* 36,75.

LONDEN, 17 *Junij*. Boter met goeden omgang, maar prijzen lager; aanvoer: 8313 v. van Harlingen, 230 v. van Hamburg, 918 v. van Havre, 1607 v. van Rotterdam, 102 v. van Ostende, 1460 v. van Leer en 10 v. van Antwerpen; beste Vriesche 84 sh., Hollandsche 76 à 78 sh. zeer schaarsch, Kamper en Zwolsche 78 à 82 sh., en Bosscher, welke zeer slecht van kwaliteit is, 62 à 64 sh.

Van den 20sten. Van Inl. Tarwe was heden weinig ter markt en daarvoor werden nagenoeg de vorige prijzen bewilligd. Vreemde bij onbeduidenden omgang bijna als voren. Gerst 6 p. hooger. Boonen en Erwten tot de vorige koersen gezocht. Haver bedong 6 p. avans.

Aanvoer van vreemde granen in Londen gedurende de afgeloopen week: 15,312 quars. Tarwe, 8636 qrs. Haver, (waaronder 1033 van Groningen), 1665 qrs. Boonen, 10 qrs. Erwten, 86 zakk. en 1634 vaten Meel.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 21 *Junij*. De aanvoer van runderen bedroeg heden pl. m. 80 stuks; er werden hooge prijzen gevraagd en er heerschte een flaauwe handel. Door Friesche kooplieden werd nog al iets gedaan.

De aanvoer van schapen en lammeren was heden gering, hetgeen voornamelijk is toe te schrijven aan de heden morgen veelvuldig gevallen regen. Vorige prijzen werden gevraagd, doch er werd tot heden weinig verkocht.

In oude varkens, waarvan de aanvoer nog al tamelijk was, werd eenige handel gedaan; de prijzen waren van *f* 15 tot *f* 26 à *f* 27. Biggen veelvuldig ter markt, die tegen vorige prijzen vlug van de hand gingen.

KOEVORDEN, 20 *Junij.* Op de heden gehouden veemarkt waren aangebragt 350 koeijen; de melkgevende bragten van *f* 60 tot *f* 130, de gusten van *f* 50 tot *f* 80 op.

AMSTERDAM, 20 *Junij.* Vette runderen werden verhandeld voor *f* 180, *f* 160 en *f* 140; melkkoeijen *f* 120, *f* 100 en *f* 80; vette varkens voor 40 à 42 cent Ned. ℔; magere varkens *f* 10, *f* 8 en *f* 7; weidelammeren *f* 6, *f* 5 en *f* 4.

LONDEN, 20 *Junij.* Buitenlandsch vee was in zeer schoone kwaliteit aangevoerd en bedong zeer volle prijzen. Ook inlandsch vee ging goed van de hand en was first rate. Er waren veel koopers en vrij levendige vraag. Schapen, die voor den tijd van het jaar weinig in getal waren, werden zeer willig tot 2 d. avans omgezet; de beste oude Downs zonder moeite tot 4,10 sh. per 8 ℔. Lammeren waren ook meer gevraagd tot 2 à 4 d. hooger; Downs 6 à 6,4 sh. per 8 ℔. Kalveren en varkens bedongen goed vorige prijzen.

De aanvoer van vee bestond de vorige week in: 619 runderen, 3352 schapen, 459 lammeren, 826 kalveren en 47 varkens.

Op de markt van Smithfield waren heden te koop aangeboden: 4161 runderen, waarvan 845 buitenlandsche; 24710 schapen, waarvan 3070 buitenlandsche; 406 kalveren, waarvan 292 buitenlandsche; 325 varkens.

Heden betaalde prijzen in shillings per 8 ℔: zeer ordin. runderen, 3,2 à 3,4 sh., 2e kwal. 3,6 à 3,8 sh.; 1e kwal. groote ossen 3,10 à 4,2 sh., 1e Schotsche 4,4 à 4,6 sh.; zeer ordinaire schapen, 3,4 à 3,8 sh., 1e kwal. dito 4,2 à 4,6 sh., 2e kwal. 3,10 à 4,0 sh.; Southdown 4,8 à 4,10 sh.; lammeren 5,0 à 6,4 sh.; groote ord. kalveren 4,0 à 4,6 sh., 1e kwal. kleine 4,8 à 5.0 sh.; groote varkens 3,4 à 3,8 sh., 1e kwal. kleine 3,10 à 4,4 sh.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 22 *Junij.*

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{5}{8}$, 63, $62\frac{13}{16}$; Dito Dito 3 pCt. $75\frac{13}{16}$, $75\frac{7}{8}$, $75\frac{13}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $94\frac{1}{4}$, $94\frac{3}{8}$, $94\frac{5}{16}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{3}{4}$. — BELGIE, $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{5}{8}$; Dito bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{1}{4}$, $52\frac{3}{8}$, $52\frac{1}{4}$. — SPANJE, Onbep. Stukken 1 pCt. $22\frac{13}{16}$, $22\frac{7}{8}$, $22\frac{7}{8}$; Dito 3 pCt. $48\frac{3}{16}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $42\frac{5}{8}$, $42\frac{11}{16}$; Coup. Bewijzen $5\frac{3}{4}$, $5\frac{13}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 4 pCt. $36\frac{1}{4}$ RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $108\frac{3}{8}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $107\frac{3}{4}$; Cert. $4\frac{1}{2}$ pCt. $99\frac{1}{2}$, $99\frac{3}{4}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $93\frac{1}{8}$; Dito bij *Stieglitz* en *Co.* 4 pCt. 92; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. $91\frac{7}{8}$. — POLEN, Cert. 4 pCt. $85\frac{3}{4}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $81\frac{1}{8}$, $81\frac{7}{16}$; Dito 1852 5 pCt. 81, $81\frac{1}{8}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{15}{16}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{11}{16}$, $41\frac{13}{16}$; Dito Nieuwe 5 pCt. $93\frac{7}{16}$, $93\frac{1}{2}$; Weenerb. bij *Hope en Co.* 4 pCt. 88; Dito 4 pCt. $70\frac{1}{2}$; Mexik. $26\frac{1}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{16}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $83\frac{1}{2}$; Gren. Uitg. $9\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Ecuador $4\frac{5}{16}$, $\frac{7}{16}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pCt. 39, $\frac{1}{8}$; Dito Uitg. 16, $\frac{1}{8}$; Grieken 5 pCt. $5\frac{3}{4}$.

Holl. fondsen, die aanvankelijk eene neiging tot vooruitgang vertoonden, zijn ten slotte, ten gevolge van eenige verkoopen in Integr., nog zelfs iets lager dan gisteren gebleven.

In vreemde effekten was weinig handel of variatie. Alleen waren Oostenr., Spaansche en Mexik. iets aangenamer.

Bl. Gr. Onb. St. $5\frac{13}{16}$; Ecuador Onb. St. $4\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; Mexik. Onb. St. $25\frac{7}{8}$, $26\frac{1}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$, Prolong. $2\frac{1}{2}$, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{13}{16}$; Spaansche 1 pCt. $22\frac{7}{8}$; Binnenl. 3 pCt. $42\frac{11}{16}$ a $\frac{3}{4}$; Metall. 5 pCt. $81\frac{3}{16}$.

ADVERTENTIEN.

*** **VERGADERING** van de AFDEELING voor *OOFT-* en *TUINBOUW* te *Groningen* op DINGSDAG den 28sten Junij 1853, des namiddags te 4 uur, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat.

P. TRESLING,
Secretaris.

*** **UITDEELING** uit de ***PROVINC. KERKEL. WEDUWENBEURS*** van *Groningen*, ter somme van EENENTWINTIG GULDEN, op VRIJDAG den 1sten Julij 1853, ten Huize van

M. GOEVERNEUR.

LIEDERTAFEL ONDERDENDAM.

OPENLIJK ZANGFEEST, begeleid door **MUZIJK**, op DONDERDAG den 14den Julij 1853, des namiddags te 4 uur.
Zamenkomst der **ZANGERS** in de ***Zijlvesterkamp***, om $8\frac{1}{2}$ uur.

Namens het Bestuur:
DR. VAN SETTEN, JR.,
Secretaris.

*** Voor de bewoners van ***GEES***, die door den **Brand van den 22sten Mei j.l.** van HUIS en BEZITTING beroofd werden, is op nieuw, onder hartelijke DANKBETUIGING, ontvangen:

Van Mejufvrouw N. N. .... *f* 3,00.
Van de brengster dezer gifte .... - 0,25.
Van Mejufvrouw N. N. .... - 2,00.

M. A. AMSHOFF.

*** Het KERKBESTUUR der *ISRAELIETISCHE GEMEENTE* te ***Hoogezand*** heeft de eer langs dezen weg bekend te maken, dat het, na bekomen autorisatie van het Edel Achtbaar Bestuur der Gemeenten ***HOOGEZAND*** en ***SAPPEMEER***, voornemens is, in den loop der volgende week aldaar eene **KOLLEKTE** te doen, ter stichting eener **NIEUWE SYNAGOGE.** Sedert lang immers bestond er bij deze Gemeente eene dringende behoefte aan een nieuw Kerkgebouw, als zijnde het oude daartoe ten eenenmale ongeschikt geworden en dermate in bouwvalligen staat, dat sinds lang reeds door twee Bouwkundigen verklaard werd, dat de Godsdienst daarin, zonder wezentlijk gevaar, niet meer kon worden uitgeoefend.

Alles, wat derhalve konde worden in het werk gesteld, ter verkrijging van dat doel, is dien ten gevolge aangewend, en hebben deze bemoeijingen het gevolg gehad, dat bereids tot stichting daarvan over een bedrag van *f* 1144—50, zoo uit onderlinge inteekening, als uit toegestane subsidiën, kan beschikt worden.

Dit fonds is echter op verre na niet toereikende, daar de kosten der te doene bouwing op eene som van *f* 2106—35 zijn begroot. Daar nu geen ander middel overblijft, dan eene Kollekte in sommige gemeenten dezer Provincie, waarvan anders ongaarne zoude gebruik gemaakt worden, zoo vertrouwt het Kerkbestuur niet te vergeefs een beroep op de menschlievendheid der Ingezetenen van bovengenoemde Gemeenten te doen.

Immers, bekend met de loffelijke eigenschappen van zoovelen in deze Gemeenten, om te helpen daar, waar het waarlijk noodig is, mag het dan ook met reden onderstellen, dat ook nu weer de handen van zoo vele milde Gevers niet gesloten zullen blijven, maar zooals gewoonlijk worden geopend, ten einde een goed en tevens zoo noodzakelijk werk, de stichting eener nieuwe Synagoge, te helpen tot stand brengen.

SAPPEMEER, 22 Junij 1853.

Het Kerkbestuur der Israelietische Gemeente te Hoogezand:
A. JACOBS.
J. LEVIE.

BEKENDMAKING.

MANHIGIM der *NED. ISR. RING-SYNAGOGE* te ***Winschoten*** berigten mits deze, dat zij, met vergunning van het respective BESTUUR der Gem. ***Beerta*** en c. a. behoorende Gemeente ***Nieuwe Beerta*** en ***Nieuwe Schans***, in den loop dezer maand, eene **KOLLEKTE** ten behoeve eener **Nieuwe Synagoge** gedenken te houden.

Zij hopen, ook in die Gemeenten dezelfde medewerking te mogen ondervinden, welke hen in de overige Gemeenten van dit Arrondissement zoo ruimschoots is ten deel gevallen, en waarvoor deze de welverdiende en hartelijkste dank wordt toegebragt.

Manhigim voornd.:
M. VAN DEN HOVE, *Opzigter.*
M. M. VAN HUIDEN, *Penningm.*
I. L. ENGERS, *Ouderling.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene DOCHTER F. G. EDELINCK, geliefde Echtgenoot van

Dr. **A. CRAMER.**

GRONINGEN, 20 Junij 1853.

*** Bevallen van een welgeschapen *MEISJE*, J. KOERTS—KOLK.

OUDE PEKELA, 22 Junij 1853.

*** Heden overleed te *Groningen*, ten huize onzer Ouders, ons eenigst Zoontje, EGBERT. Slechts $7\frac{1}{2}$ maand mogten wij ons in zijn bezit verheugen.

HOOGKERK, 21 Junij 1853.

K. STEEN, Fz.
G. L. STEEN—SIKKENS.

*** Heden overleed, tot onze droefheid, ons geliefd jongste Dochtertje GEERTRUIDA, in welks bezit wij ons ruim 20 weken mogten verheugen.

GRONINGEN, 22 Junij 1853.

F. WILKENS.
M. WILKENS—BEINTEMA.

*** Heden overleed ons geliefd jongste Kindje GRIETJE, in den ouderdom van slechts 19 weken.

GRONINGEN, 22 Junij 1853.

H. L. SCHELTENS.
G. SCHELTENS—ENSING.

Eenige kennisgeving.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op **heden** uitgegeven en verzonden:

TWAALFTAL
NAGELATEN PREKEN,
VAN
N. S. HOEK,
in leven Predikant te KAMPEN.
UITGEGEVEN DOOR, EN MET EENE VOORREDE
VAN
J. HOEK,
Predikant te Oudeschoot.
Prijs *f* 2,40.

AANBESTEDING.

Op DONDERDAG den 30sten Junij 1853, des namiddags te 4 uur, ten Huize van H. J. BANSEMA, te *Niehove*, zal, door den VOLMAGT van het **HOMSTER-ZIJLVEST**, in het partikulier, onder nadere approbatie, worden aanbesteed:

Het MAKEN van een VERLAAT, ter plaatse waar thans het Niehoofster Zijltje bestaat.

Deze Besteding zal geschieden bij enkele Inschrijving, zoo als bij art. 11 des Besteks is omschreven.

Het Bestek en de Teekening, waarnaar gemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal van af heden ten Huize bovengenoemd ter lezing liggen.

NIEHOVE, 21 Junij 1853.

De Volmagt voornoemd:
G. R REINDERS.

*** De **VOLMAGTEN** van den **WATERMOLEN-POLDER** ten zuiden het *Hoendiep*, buiten de Apoort, zijn voornemens bij *gesloten briefjes* uit te besteden:

Het **BOUWEN** van een' **ACHTKANTIGEN WIND-WATERMOLEN**, alsmede het LEVEREN der daartoe benoodigde **MATERIALEN**, en wel ieder afzonderlijk.

De Briefjes moeten ingezonden worden ten Huize van den Boekhoudenden Volmagt te *Groningen*, vóór of op den 12den Julij 1853. Nader aanwijs en informatie is te bekomen bij den Volmagt GEERT VAN DIJK; — zullende het Bestek van Uitbesteding 12 dagen te voren ter lezing liggen ten Huize van de Wedw. JUURSEMA, in *de Zwaan*, buiten de Apoort.

De Boekhd.-Volmagt:
J. BUIRING.

PLEIZIERVAART NAAR LEER,

op ZONDAG den 26sten Junij aanst.

Vertrek van DELFZIJL, des voormiddags te 10 uur.
Vertrek van LEER, des avonds te $6\frac{1}{2}$ uur.
Aankomst te DELFZIJL, plus minus te $9\frac{1}{2}$ uur.

Vracht voor ieder' Persoon voor **heen en terug** te zamen ***f* 1—50.**

De verschillende in aanbouw zijnde groote Werken bij ***Leer*** zullen de Bezoekers **ruime voldoening** verschaffen.

De KAARTJES worden afgegeven bij den Ondergeteekende,

Agent te Delfzijl:
K. HAZENHOEK.

MAANDAG DEN 25STEN JULIJ 1853,

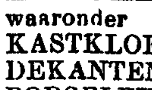

des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zal, voor en in de Behuizing van Mejufvr. de Wedw. A. R. VAN WARTUM, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een nette **INBOEDEL**, bestaande in EIKENHOUTEN MEUBELEN, waaronder eene fraaije STAANDE KLOK, HALVE KASTKLOKKEN, KABINETTEN, SECRETAIRES, LEDEKANTEN, KAGCHELS, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS-, AARDE- en VAATWERK, KOPER-, IJZER-, TIN-, BLIK- en BEDDEGOED, STAL-, TUIN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, benevens 1 PAARD, 1 VETTE- en 1 MELKKOE, CHAIS, BELSLEDE, GEREIDEN, eene partij OUD HOUT, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd; — zullende met het verkoopen van het Vee, de Chais, Belslede, Stal-, Tuin- en Melkgereedschappen worden begonnen.

Te bezien des Zaturdags bevorens van 10—12 en van 2—5 uur.

Mr. C. DE RANITZ, } *Notarissen.*
Mr. E. VAN EERDE, }

VERHURING VAN HOOILANDEN.

Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, Notaris te *Groningen*, zullen, ten verzoeke van den Heer Mr. J. H. QUINTUS, publiek worden verhuurd: onderscheidene **HOOILANDEN**, gelegen te *Groningen*, *Haren*, *Onnen* en *Helpen*, als:

Op **DINGSDAG** den 28sten Junij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, het TOPGRAS en de NAWEIDE van ongeveer 12 B. Land, gelegen achter de Rijkskampen en in den *Paddepoel*, in perceelen.

Op **WOENSDAG** den 29sten Junij 1853, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein H. VAN DAM, te *Haren*, de LANDERIJEN, gelegen te *Haren* en *Onnen*.

Op **DONDERDAG** den 30sten Junij 1853, des namiddags te 5 uur, **eerste veiling**, *op de plaats zelve, bij de perceelen*, en de **tweede veiling** ten Huize van den Kastelein GIEZEN, te *Helpen*: Het TOPGRAS van ongeveer 40 Bunders Land, gelegen te *Helpen*, in onderscheidene perceelen. — Van deze perceelen zijn eenige onmiddellijk aan het Winschoterdiep, en de anderen in de nabijheid daarvan gelegen. Op de plaats zelve is aanwijs te bekomen op den dag van Verhuring van des morgens 9 tot des namiddags 5 uur, en de aanduiding van de perceelen zal drie dagen voor de Verhuring ten Huize van Verhuring ter inzage liggen.

Voorts zal op *den 28sten Junij e.k.*, ten Huize van H. MENSINGA, nog worden verkocht: Het TOPGRAS van pl. m. 4 Bunders Land, van *Borgham*.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 7den Julij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene nette, nieuws vertimmerde **WINKELBEHUIZING**, get. F. 324, staande Westzijde in de Heerestraat te *Groningen*, wordende door J. L. LAGRO, JR., bewoond.

II. Eene zeer nette en weldoortimmerde BEHUIZING met OPEN PLAATS, waarop PUT en REGENWATER, en fraaijen TUIN er achter, get. I no. 48, staande en gelegen op eigen grond, Zuidzijde in de Visscherstraat te *Groningen*, wordende door Mejufvrouw de Weduwe J. DOORENBOS in eigendom bewoond. — Om te aanvaarden den 1sten November 1853. Te bezien vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

BOELDAG,

op MAANDAG den 27sten Junij 1853, te 4 uur, aan de Boeren Behuizing van **JAN HEERSEMA**, te *Garmerwolde*, **van 6 B. extra best TOPGRAS**, en **6 B. ETGROEN.**

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op WOENSDAG den 13den Julij 1853, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein G. N. BIERMA, te *Garsthuizen*, ten verzoeke van R. R. ELEMA en CONS., publiek te verkoopen:

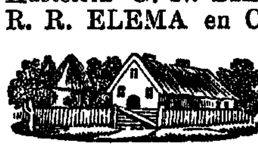

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, no. 29, en verder GETIMMERTE, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 22 B., 58 R., 80 E. kostelijk *Groen-* en *Bouwland*, waarop het Getimmerte is staande, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur *f* 166—00, staande en gelegen te *Startenhuizen*, Gemeente *Kantens.* — Over het voorschreven Vaste Goed kan *f* 10,000—00 naar billijke rente blijven beleend.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Adv.* en *Nots.*

*** Na bekomene autorisatie, zal binnen kort, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek worden verkocht:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **VRIESCHE SCHUUR**, get. no. 24, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver *Heem*, *Tuin* en daarbij behoorende *Landerijen*, te zamen groot 26 B., 89 R., 80 E., doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur *f* 140—00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 95 R., 80 E. *Land*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 10—00.

Alles staande en gelegen te en onder *Opwierde*, en behoorende tot de nalatenschappen van wijlen BENE JANS WIERSEMA en wijlen TRIJNTJE PIETERS HEEKSEMA.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

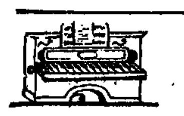

Bij den ondergeteekende zijn wederom ontvangen: eene aanzienlijke sortering **nieuwe** en **bespeelde FRANSCHE ENGELSCHE** en **INLANDSCHE MAHONIE-** en **PALISANDERHOUTEN FORTE-PIANO'S** en **PIANINO'S** van 6, $6\frac{1}{2}$ en $6\frac{3}{4}$ octaaf, uit de beroemde Fabrijken van ***Erard, Broadwood, Paling, Vogelsang*** en meer anderen, welke voor de billijkste prijzen kunnen geleverd worden.

H. DE WIT,
in de Turftorenstraat.

GALANTERIËN.

De ondergeteekende berigt bij deze, dat zij haren WINKEL op heden ruim voorzien heeft van **fraaije VERGULDE** en **PALISSANDERHOUTEN PENDULES, BLOEMVAZEN, fijne** VERLAKTE GOEDEREN, SCHILDPAD en MAHONIEHOUTEN **WERKEN**, mooije SCHOORSTEENORNAMENTEN, vele soorten van FRANSCHE en ENGELSCHE **PORSELEINEN**, VICTORIA SERVIEZEN, FER-DE-BERLIN DAMES ZAKFLACONS, OORKNOPPEN, BROCHES, CEINTUURSCHUIVEN, ROUWGOEDEREN, CIGAARKOKERS en PORTE-MONNAIES, KLEER-, HAAR- en TANDSCHUIJERS, FRANSCHE ZEEPEN, fijne ENGELSCHE TAFEL- en DESSERTMESSEN, BERLIJNER ZILVEREN LEPELS en VORKEN, EAU DE COLOGNE, HARMONICA'S, SALADELEPELS en VORKEN, ENZ., ENZ., welke Goederen alle tegen **zeer zuinige prijzen** zullen worden verkocht; beveelt zich minzaam aan.

Wedw. LA GRO,
Oostzijde in de Heerestraat.

PS. Voor **Kooplieden** alle soorten van KRAMERIJEN.

Een puik vet en blank **KALF** zal er op heden geslagt worden bij **J. GROEN**, in de O. Ebbingestraat.

DE ROB BOIJVEAU LAFFECTEUR

geneest spoedig en radikaal zonder kwik of andere schadelijke middelen: Dauwworm, Keel- of Kliergezwellen en alle andere Huidziekten, Vloeden, Zweren, verouderde en primaire ziekten, Jicht en Syphilit. Rheumatismus.

De echte **ROB** is gewaarmerkt door een gecompliceerd en kunstig gewerkt etiquet met de handteekening van Dr. GIRAUDEAU DE ST. GERVAIS en door een Staniol sluiting met het wapen van BOYVEAU LAFFECTEUR.

De **ROB** is eene smakelijke Siroop, die op eene voordeelige wijze de plaats van de Levertraan en andere Scheurbuik werende middelen vervangt.

Eene kleine Brochure, die den lezer in eens met den **ROB** bekend maakt, wordt *gratis* afgegeven in het Verkoophuis en de bekende Dépôts en bij de meeste respectabele Apothekers.

Een **SCHOENMAKERSKNECHT**, zijn Werk goed verstaande en van goede Getuigschriften voorzien, kan dadelijk WERK bekomen bij de Wedw. P. JEMK, Schoenm. te *Muntendam.*

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

JUNIJ 1853.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur
12	758,78	757,97	757,67	14,7	20,0	17,0	0,71	0,57	0,78	O.	O.N.O.	O.N.O.	helder	helder	helder
13	756,66	754,80	754,54	16,3	17,8	16,0	0,78	0,78	0,85	N.O.t.N.	N.O.t.N.	N.N.O.	„	bewolkt	bewolkt
14	756,19	757,60	759,65	16,3	20,3	15,2	0,76	0,66	0,91	W.	W.Z.W.	N.W.	weinig bewolkt	„	weinig bewolkt
15	762,40	762,03	762,80	15,2	21,2	17,5	0,86	0,60	0,83	N.t.W.	W.N.W.	N.N.W.	bewolkt	„	„
16	764,01	763,65	763,80	17,6	20,2	17,0	0,84	0,80	0,85	N.N.W.	„	N.	helder	„	„
17	763,78	764,28	762,67	19,2	22,7	20,0	0,75	0,67	0,82	N.N.O.	N.N.O.	W.N.W.	weinig bewolkt	betrokken	„
18	762,49	761,87	761,36	18,7	22,7	19,0	0,72	0,66	0,80	Z.Z.W.	Z.Z.W.	W.Z.W.	helder	bewolkt	helder

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.